

[Undervisningsministeren]

derfor kun til at indgå i uddannelsen i den udstrækning, det i forvejen er del af undervisningen i det planlagte forløb.

Lovforslaget forventes at medføre øgede udgifter til undervisning m.v. på i alt 65 mio. kr.

Spørgsmålet om merudgifter i forbindelse med den fri ungdomsuddannelse har været drøftet med de kommunale organisationer. Spørgsmålet vil blive løst i forbindelse med forhandlingerne om bloktilskudsregulering.

Idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne til lovforslaget, tillader jeg mig at anbefale forslaget til hurtig og velvillig behandling i det høje Ting.

Skriftlig redegørelse:

Redegørelse af 23/3 94 om frikommuneprojektet.

(Redegørelse nr. R 14).

Indenrigsministeren (Birte Weiss):**1. Frikommuneprojektets formål og tilrettelæggelse.**

Frikommuneprojektet blev sat i værk i 1985 og afsluttedes med udgangen af 1993. Gennem deltagelse i frikommuneprojektet fik udvalgte kommuner mulighed for at afprøve nye styreformers og nye modeller for kommunal opgaveløsning med det formål *at øge det kommunale selvstyre, at opnå en bedre tilpasning af det kommunale styre til de lokale forhold, at forbedre servicen for borgerne og at forbedre ressourceudnyttelsen i den kommunale virksomhed.*

Oprindeligt blev 22 kommuner og 5 amtskommuner udpeget som frikommuner. I 1988 blev antallet af frikommuner udvidet til i alt 30 kommuner og 6 amtskommuner.

Frikommunerne har i forsøgsperioden indsendt i alt 880 forsøgsider. Af disse er 390 blevet godkendt som grundlag for forsøg. 90 forsøgsforslag har kunnet gennemføres efter allerede gældende lovgivning – altså uden brug af forsøgsbestemmelserne i frikommuneloven. 300 forsøgsforslag er blevet trukket tilbage af kommunerne selv, medens 100 ønsker om forsøg er blevet afslået.

Det retlige grundlag for frikommuneforsøgene er blevet tilvejebragt i én forsøgslov – frikommuneloven. Indenrigsministeriet har – som koordinator for frikommuneprojektet –

foranlediget, at der blev fremsat ændringsforslag til loven, efterhånden som frikommunernes forsøgsønsker har nødvendiggjort dette. Herudover har der som grundlag for hvert enkelt forsøg skullet foreligge et frikommuneregulativ, som var vedtaget af kommunalbestyrelsen og godkendt af vedkommende minister.

2. Frikommunernes forsøgsaktivitet.

Frikommuneforsøgene har i forbindelse med det informationsmateriale, som Indenrigsministeriet løbende har udsendt til frikommuner og ministerier om forsøgsaktiviteten, været opdelt i følgende grupper: Skole og fritid, Miljø og teknik, Kommunens styre og økonomi m.v., Social og sundhed samt Beskæftigelse og erhverv.

På skole- og fritidsområdet, der har været det markant største forsøgsområde inden for frikommuneprojektet, er gennemført i alt 153 forsøg. Hovedparten af forsøgene har omhandlet folkeskolen. Som eksempler på forsøg vedrørende folkeskolens styrelse kan nævnes forsøg med skolekommissionernes og skolenævnernes – og senere skolebestyrelsernes – sammensætning og kompetence. Der har ligeledes været stor interesse for at gøre forsøg med undervisningens tilrettelæggelse, f.eks. med lokal godkendelse af ikke-kursusdelt undervisning, med ikke-fagdelt undervisning og med udbud af valgfag.

På gymnasie- og HF-området har der bl.a. været gennemført forsøg med ændrede regler for optagelse af elever i gymnasierne, med enkeltfagskursernes styrelse og tilbudsstruktur, med nedlæggelse af skoleråd og med reglerne for befordringsgodtgørelse.

Endelig har der på fritidsområdet f.eks. været forsøg med forenklet procedure for holdoprettelse, med antallet af undervisningstimer og med holdstørrelser m.v. i forbindelse med fritidsundervisningen og med aldersgrænserne for deltagelse i ungdomsskoler, fritidsundervisning m.v.

Miljø- og teknikområdet omfatter forsøg på Miljø-, Bolig-, Energi-, Landbrugs- og Trafikministeriets områder. Forsøgsinteressen på Miljøministeriets område har først og fremmest samlet sig om to hovedgrupper af forsøg: decentralisering af zonalovskompetencen fra amtsrådene til kommunalbestyrelserne – ikke færre end 64 frikommuner og ikkefrikommuner har gennemført dette forsøg – og forkortel-

[Indenrigsministeren]

ser af forskellige indsigelsesfrister m.v. i planlovgivningen. Sidstnævnte forsøgsgruppe har omfattet i alt 29 forsøg.

På Boligministeriets område er der bl.a. gjort forsøg med større kommunal indflydelse på kvotetildeling til og administrationen af offentligt støttet byggeri og med forenkling af proceduren i forbindelse med byfornyelsesprojekter. Desuden er der på Energiministeriets område bl.a. gennemført forsøg med støtte til kollektive varmforsyningsanlæg, på Landbrugsministeriets område med bl.a. etablering af en sønderjysk jordfond og på Trafikministeriets område med bl.a. overførsel af dele af Vejdirektoratets kompetence vedrørende hovedlandevejstnettet til en amtskommune. I alt er der på miljø- og teknikområdet gennemført 114 forsøg.

Der er gennemført 68 forsøg vedrørende kommunens styre og økonomi m.v. Der har været betydelig interesse i forsøgskommunerne for at gøre forsøg med delegation af kompetence inden for kommunestyret og for forsøg vedrørende kommunalbestyrelsens egne forhold, d.v.s. med ændring af reglerne i den kommunale styrelseslovgivning. Herudover er der gennemført et stort antal forsøg med mere fleksible ordninger på budget- og regnskabsområdet. Endelig har der på skatteområdet været forsøg med bl.a. ændrede klageprocedurer og med delegation af kompetence på udvalgte områder til de kommunale skattemyndigheder.

Hovedparten af forsøgene på social- og sundhedsområdet vedrører kontanthjælpsreglerne. Der har således været stor interesse for forsøg med såkaldt aktivering af »passive bistandsmidler«, hvorved kommunerne i forbindelse med en ekstraordinær beskæftigelsesfremmende indsats over for bl.a. kontanthjælpsmodtagere har fået overført de midler, som staten har sparet i refusion ved forsøgene.

Af andre forsøg kan nævnes overførsel til kommunalbestyrelsen af revaliderings- og pensionsnævnenes kompetence i bl.a. sager vedrørende førtidspension, forsøg med gratis kommunal tandpleje til ældre og forsøg med etablering af en betalingsordning for færdigbehandlede patienter på sygehusene. Der er i alt gennemført 47 forsøg på social- og sundhedsområdet.

Den sidste gruppe af forsøg – i alt 34 – vedrører beskæftigelses- og erhvervsområdet. De

forsøg, der er gennemført på beskæftigelsesområdet, har alle haft til formål at effektivisere den kommunale indsats mod ledigheden, især blandt de unge. Ved forsøgene – der ofte har været knyttet sammen med ovennævnte forsøg med aktivering af »passive bistandsmidler« – har forsøgskommunerne kunnet dispensere fra en lang række krav i loven om beskæftigelsesmuligheder for unge med henblik på i højere grad at kunne tilpasse beskæftigelsesindsatsen efter lokale forhold.

På erhvervsområdet kan bl.a. nævnes forsøg med udvidede åbningstider i butikker og på offentlige kontorer og forsøg med udvidet adgang for forsøgskommunerne til at iværksætte og finansiere lokale erhvervspolitiske initiativer.

3. Evalueringen af frikommuneprojektet.

Evaluering af frikommuneforsøgene har som udgangspunkt været en kommunal opgave. Fagministerierne, der har skullet tage stilling til, i hvilket omfang kommunernes forsøgs erfaringer kunne lægges til grund for eventuelle lovændringer, har dog ligeledes haft et ansvar for at følge forsøgene og for i samarbejde med frikommunerne at vurdere, hvorledes forsøgene skulle evalueres.

Hovedparten af frikommuneforsøgene er evalueret internt i frikommunerne. Ekstern evaluering har kun været anvendt ved få – typisk mere principielle forsøg.

Af de oplysninger, som Indenrigsministeriet har indsamlet fra frikommunerne og fagministerierne til brug for den samlede evaluering af frikommuneprojektet, fremgår det bl.a., at 214 ud af de i alt 390 gennemførte frikommuneforsøg har medført eller inspireret til ny lovgivning. 64 forsøg er blevet forlænget – enten med hjemmel i loven om forlængelse af visse frikommuneforsøg m.v. eller med hjemmel i den øvrige lovgivning – medens erfaringerne fra 73 forsøg for tiden indgår i overvejelser om ny lovgivning. Endelig er 38 forsøg ophørt efter kommunernes ønske uden lovændringer, medens 78 forsøg er ophørt helt eller delvis mod kommunernes ønsker. Det bemærkes, at samme forsøg kan indgå i flere af ovennævnte grupper af forsøg.

Hovedparten af deltagerne i frikommuneprojektet – frikommunerne, fagministerierne, de kommunale organisationer og Indenrigsministeriet – er af den opfattelse, at frikommune-

[Indenrigsministeren]

projektet har levet op til sit formål, og at projektets tilrettelæggelse og samspejlet mellem ministerier og frikommuner har været tilfredsstillende. Nogle frikommuner har dog bl.a. peget på svingende forsøgsvillighed i ministerierne og på, at tilrettelæggelsen af frikommuneprojektet har gjort deltagelsen i projektet meget ressourcetrækvende.

4. Fremtidig forsøgsvirksomhed i kommunerne.

Det er regeringens opfattelse, at frikommuneprojektet entydigt har vist, at kommuners og amtskommuners deltagelse i tilvejebringelse af grundlaget for de retlige rammer for kommunal virksomhed ved gennemførelse af forsøg er særdeles værdifuld. Regeringen finder derfor også, at kommuner og amtskommuner bør sikres videst mulig adgang til forsøgsvirksomhed.

Spørgsmålet om, hvorledes kommuners og amtskommuners muligheder for forsøgsvirksomhed fremover skal tilrettelægges, er bl.a. blevet behandlet af en Arbejdsgruppe om Frikommuneprojektet, som afgav rapport i oktober 1991. I arbejdsgruppen deltog repræsentanter for frikommunerne, for de ministerier, som særligt havde været involveret i frikommuneprojektet, samt for de kommunale organisationer.

Arbejdsgruppens forslag, som der efterfølgende har været bred tilslutning til, har dannet grundlag for følgende initiativer, som regeringen har taget eller agter at tage som opfølgning på frikommuneprojektet:

- forsøg skal kunne gennemføres i samtlige kommuner – altså ikke kun i udvalgte kommuner, som tilfældet har været i forbindelse med frikommuneprojektet,
- forsøgsbestemmelserne skal optages i de love, hvis område forsøgene vedrører, og ikke i én samlet forsøgslov,
- der skal tilvejebringes vidtgående forsøgsbestemmelser i flest mulige love vedrørende kommunale forhold,
- alle lovforslag skal indeholde oplysninger om eventuel forsøgsvirksomhed på det område, lovforslagene vedrører, og
- der vil snarest blive nedsat et nyt – bredt sammensat – permanent forsøgskontaktudvalg, som bl.a. skal følge forsøgsvirksomheden i kommunerne.

En detaljeret beskrivelse af frikommuneprojektets forløb samt af regeringens initiativer

som opfølgning på projektet findes i publikationen »Frikommuneprojektet 1985-1993«.

Den første sag på dagsordenen var:

1) *Spørgsmål til ministrene.*

Spm. nr. S 870

1) Til arbejdsministeren af:

Jørgen Winther (V):

»Kan ministeren virkelig mene, at der aldrig må stå senge på sygehusgangene – heller ikke under influenzaepidemier eller ved større katastrofer som f.eks. togulykker?«

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Jeg kunne sådan set være fristet til bare at svare nej på spørgsmålet, for jeg er nemlig ikke af den opfattelse, at der aldrig må stå senge på sygehusgangene, men jeg vil gerne uddybe, hvorfor jeg ikke har den opfattelse.

Jeg har i sidste uge truffet en afgørelse, som betyder, at der på de medicinske afdelinger på Århus Amtssygehus skal træffes foranstaltninger, så der af hensyn til risikoen for brand og andre ulykker er forsvarlig mulighed for flugt og redning af personer, og at flugtveje og nødudgange holdes frit passable.

Her har hensynet til patienter først og fremmest spillet en rolle, men naturligvis har også hensynet til personalet spillet en rolle. Jeg vil gerne understrege, at det er en helt konkret afgørelse. Gangene på Århus Amtssygehus' medicinske afdelinger er smalle, og derfor er flugtvejene meget reduceret, når der står mange senge på gangene.

Men der er givetvis tilfælde, hvor senge på gangene ikke medfører, at flugtveje og nødudgange er spærret, og derfor må denne vurdering og dette svar altså ses i lyset af, at det må vurderes fra gang til gang, og at det er konkrete afgørelser hver gang.

Det er helt klart, at nødretsbetragtninger kan føre til, at arbejdsmiljølovgivningen lige så vel som anden lovgivning må tilsidesættes, men i de situationer må der træffes andre foranstaltninger, så patienters liv og velfærd og plejepersonalets liv og velfærd ikke sættes over styr.

Jørgen Winther (V):

Jeg vil gerne sige tak for svaret.

Spørgsmålet er stillet, fordi det kan være lidt svært at fornemme, hvad der nu er tilladeligt, og hvad ministeren egentlig ønsker. Hvis man nu f.eks. på Århus Amtssygehus – for jeg forstår, at det er en konkret afgørelse – er i den situation, at der er lidt flere syge, end der plejer at være, og man så har behov for, at der skal stå et par senge på gangen i bare 4 timer, hvad er så ministerens holdning? Har man så brudt noget, eller synes ministeren, at det er acceptabelt? Og hvad hvis der sker f.eks. en togulykke, som der faktisk skete for ikke så lang tid siden? Må man så ikke i denne svære situation have nogle senge stående på gangen, eller er det sådan, at de skal henvises til græsplænen?

Vi har behov for lidt mere klare formuleringer fra ministeren, så vi ved, hvordan vi skal tilrettelægge arbejdsgangen på Århus Amtssygehus.

Jeg spørger også, fordi jeg er medlem af Århus Amtsråd, og derfra har jeg lidt kendskab til tingene.

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Når nu hr. Jørgen Winther netop er medlem af Århus Amtsråd, så ved hr. Jørgen Winther også, at der har været ført lange drøftelser med sygehusledelsen og det lokale arbejdstilsyn i hele sidste efterår, hvor man har peget på, at der ikke permanent må stå senge på gangene, som spærre for flugtveje. Det ville jo være helt uanstændigt og helt urimeligt, hvis patienter, der lå i sengen – hvad enten det nu var på stuerne eller på gangene – skulle ligge med en frygt for, at det ikke ville være muligt at få bugseret sengene ud i sikkerhed, hvis der på hospitalet opstod en brand.

Men der er altså tale om konkrete afgørelser, og det er klart, at ved epidemier og i tilfælde af nødretstilstande – togulykker og sådan noget – træffes der hensigtsmæssige beslutninger fra gang til gang. Men de må ikke bevirke, at flugtveje spærres.

Jørgen Winther (V):

Jeg synes ikke, jeg har fået rigtig konkret svar på mit spørgsmål. Jeg spurgte: Hvad nu, hvis man i sådan en situation har en overbelastning og der er en vagtlæge, der ringer om,

at der er et par patienter, som er uafviselige, og man ikke har plads på sygehuset? Må de så godt være på gangen i 4-8 timer, så man lige kan få nogle andre patienter skrevet ud, eller må de ikke?

Så angående det økonomiske. Dér er det sådan, at sygehusforvaltningen i Århus Amt har beregnet, at hvis man skal opfylde målet om, at der ikke må være en seng på gangen på noget tidspunkt, vil det betyde, at der skal etableres 280 ekstra senge i Århus Amts sygehusvæsen. Den årlige merudgift til disse senge vil være omkring 70 mio. kr. Omregnet til landsbasis for alle amter vil det jo være et betragteligt beløb. Mener ministeren, at Århus Amtskommune så skal have tilført et bloktilskud svarende til det samme beløb, eller hvad mener ministeren derom?

Men jeg vil meget gerne have et svar på følgende spørgsmål: Må der være en patient i en seng på gangen i bare 4 eller 8 timer, hvis det bare er en almindelig epidemi og der er ekstra patienter, eller må der overhovedet ikke? Skal sygehuset så sige nej?

Det er et ret klart spørgsmål, som der er behov for at vi får et klart svar på.

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Århus Amtskommune får ikke tilført flere økonomiske ressourcer, for det ligger simpelt hen i grundlaget for deres økonomi, at de ligesom alle andre virksomheder, hvad enten det er offentlige eller private, skal overholde gældende lov; og gældende lov er altså i dette tilfælde arbejdsmiljøloven. Så der er ikke tale om flere penge, for Århus Amt er forpligtet til at overholde arbejdsmiljøloven.

Der er jo ikke tale om, at der pludselig står senge på gangene 4, 5 eller 8 timer én gang hver anden måned eller lignende. Der er tale om, at man i Århus Amt tilsyneladende permanent disponerer over gangene som værende steder, hvor man kan have sygehussenge og oven i købet på en sådan måde, at de spærre for flugtvejene.

Og jeg kunne godt forestille mig, at jeg også ville have fået et spørgsmål fra hr. Jørgen Winther, hvis jeg nu havde truffet den modsatte beslutning, altså hvis jeg havde truffet den beslutning, at man gerne må have senge på gangen, og at de gerne må spærre for flugtvejene. Så ville spørgsmålet fra hr. Jørgen Winther

[Arbejdsministeren]

jo have været: Kan man virkelig forsvare det af hensyn til patienterne? Og mit svar ville være: Nej.

Jeg synes, man er nødt til at tage hensyn til patienterne, deres tryghed, deres sikkerhed. Hvis der skulle opstå situationer, hvor der bliver brand eller noget andet på et hospital, skal man selvfølgelig kunne bugserer sengene ud, uden at det er til fare for liv og velfærd.

Jørgen Winther (V):

Jeg forstår godt det, ministeren siger, men jeg har ikke fået noget som helst svar, jeg kan bruge.

Det er sådan, at der i perioder har været for mange senge på gangene på Århus Amtssygehus. Man er i Århus Amtskommune ved at afvikle problemet, i og med at man har tilført nogle flere ressourcer, så der bliver etableret flere medicinske senge, som ministeren nok også er klar over. Men problemet er: Hvad fremover? Må vi godt have en patient liggende på gangen i 4-8 timer en gang imellem, eller må vi ikke?

Kortere kan spørgsmålet ikke rigtig stilles.

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Jeg vil først sige meget klart, at hverken Århus Amt eller nogen andre amter for den sags skyld får tilført yderligere ressourcer som gevinst for, at de overholder gældende lov. Det gør de ikke, fordi det er indregnet i DUT-princippet, at der selvfølgelig er et økonomisk grundlag i Århus Amt, så man kan overholde arbejdsmiljøloven.

Til det konkrete spørgsmål: Må man have senge på gangene i 4-8 timer? Det afhænger fuldstændig af, hvor man sætter de senge, og hvor tit det foregår. Hvis der er tale om – som tilfældet har været her – en permanent overbelægning og en permanent stationering af senge på meget smalle gange til fare for patienter og personale, så er svaret: Nej!

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 871

2) Til *justitsministeren* af:

Hans Jørgen Jensen (S):

»Vil ministeren på baggrund af indtrufne dødsfald i detentionerne gennem årene tage

konsekvensen heraf og i samarbejde med sundhedsministeren og socialministeren søge at få gennemført en lovgivning således, at behandling af alkoholforgiftede/berusede kan foregå på hospitaler, der alt andet lige må være mere betryggende end utidssvarende detentioner, og ligeledes lægge op til, at efterbehandling gives som et tilbud i vor sociale behandlingssektor?«

Skriftlig begrundelse

Siden 1982 har spørgsmålet om detentionsanbringelser (25.000-32.000 årligt) ved flere lejligheder givet anledning til debat og kritik, fordi dødsfald i enkelte tilfælde er indtruffet.

Tv-overvågning er siden etableret på politistationerne stort set over hele landet, men trods dette sker der alligevel dødsfald, også selv om der i ca. 25 pct. af tilfældene er lægetilsyn i forbindelse med anbringelsen i detention.

Tiden må nu være inde til, at detentionerne nedlægges og overføres fra at være en politimæssig opgave til at være en hospitalsmæssig. Forgiftning ved alkoholmisbrug skal sidestilles med forgiftning med medicin og eventuelt andre stoffer.

Spiritusmisbrug kræver faglig assistance ved akut forgiftning og tilbud om efterbehandling i den hospital- og sociale behandlingssektor.

Justitsministeren (Erling Olsen):

Ligesom spørgerens er mit udgangspunkt, at alkoholisme er en sygdom og ikke en forbrydelse. Derfor er jeg også tilhænger af, at vi, når vi støder på alkoholforgiftede personer, indbringer dem på et sygehus og ikke på en politistation. Problemet er kun, at sygehusene ikke har kapacitet til at gøre det.

Derfor har vi i 1988 indført den ordning, at medmindre det skønnes unødvendigt, skal der lægetilsyn til dem, der indbringes på politistationer og indsættes i detentionerne.

Det har også, samtidig med at man har forbedret vilkårene i detentionerne, ført til færre dødsfald i detentionerne. Men ét dødsfald i en detention er ét for meget.

Derfor går vores bestræbelser for det første ud på at forbedre vilkårene i detentionerne væsentligt i forbindelse med ombygninger og moderniseringer. For det andet håber vi efterhånden at kunne sænke den tærskel, ved hvilken vi siger, at nu er det altså væk fra detentionen og

[Justitsministeren]

ind på hospitalet. Meningen må være at tage bedre og bedre hånd om de mennesker, der er alkoholforgiftet.

Hans Jørgen Jensen (S):

Jeg vil gerne sige tak til justitsministeren for svaret, også specielt med hensyn til dette, at det at være alkoholforgiftet ikke er en forbrydelse, men en sygdom, som skal behandles på samme måde, som man behandler mennesker, der har taget for mange piller eller andet, som gør, at de er besvimet eller ikke er helt, som de plejer at være. Det vil jeg gerne sige tak for.

Men jeg vil alligevel gerne stille et yderligere spørgsmål. Når vi nu er enige om det, var det så ikke rimeligt at tage konsekvensen og undersøge sagen? Jeg ved godt, at det ikke kan blive hverken i dag eller i morgen, men nu har disse rædsler af detentioner jo eksisteret i alt for mange år. Var det så ikke rimeligt, at man måske fik nedsat et udvalg de tre ministre imellem, som jeg har nævnt i spørgsmålet, nemlig sundhedsministeren, socialministeren og justitsministeren, med henblik på at få disse mennesker ført over i den hospitalsektor?

Tom Behnke (FP):

Når berusede personer bliver indbragt af politiet, er det jo ofte, fordi de enten ikke er i stand til at tage vare på sig selv, eller de kan være voldsomme eller måske endda voldelige. Det er dér, problemet ligger. Politiet har ikke tilstrækkelig lægefaglig kundskab til at vurdere, hvor beruset personen er, og hospitalerne har ikke tilstrækkelige sikkerhedsforanstaltninger til, at de kan have de voldsomme berusede.

Men frem for at politiet, som kan have svært ved at vurdere udviklingen hos en beruset, gentagne gange skal tilkalde vagtlægen, ville det så ikke være en idé, at man enten havde en fast tilknyttet læge til politistationen, eller at man på hospitalerne havde særlige afdelinger med tilstrækkelig sikkerhed?

Justitsministeren (Erling Olsen):

Jeg er bange for, at vi, hvis vi nedsætter et udvalg, vil få disse synspunkter sat op imod hinanden. Skal der ske noget, så skal det ske ved, at vi søger inden for de budgetrammer, vi har i Justitsministeriet, at få fastere tilknytning til læger, sådan at vi får sikrere bedømmelser

af, hvornår en person er så syg, at han eller hun bør komme på et hospital, og så lidt volde- lig, at hospitalet kan tage vedkommende.

Det er i den retning, vores bestræbelser vil gå.

Hans Jørgen Jensen (S):

Tak for svaret. Jeg vil alligevel gerne føje til og spørge justitsministeren, om der så ikke bare kunne blive et udvidet samarbejde mellem politiet og lægerne og dermed hospitalsvæsenet, sådan at man ad den vej måske kunne løse problemet og indhøste nogle erfaringer. Derefter kunne man så se på, hvad vej man skulle gå. Jeg kunne også forstå på hr. Tom Behnke, at vi næsten er enige.

Jeg føler, at man på mange politistationer – hvor jeg i øvrigt mener at man skøtter hvervet så godt, som man nu engang kan på dette område – ikke er opmærksom på, at der altså også er mennesker, som har epilepsi, og som skal pilladoseres tre gange om dagen. Jeg tvivler på, at man i forbindelse med de mennesker, der bliver indbragt til detentionsanbringelse, overhovedet undersøger disse ting.

Derfor mener jeg, det ville være udmærket, om man i stedet for bare at bruge tilkaldelse af læge i 25 pct. af tilfældene måske skulle gøre det til noget mere permanent for ikke at sige helt permanent, at når der kommer nogen, der skal i detentionen, så er det et lægetilsyn, som afgør, hvordan de skal behandles.

Justitsministeren (Erling Olsen):

Igen er det et resourcespørgsmål, men jeg mener ligesom spørgeren, at bestræbelserne må gå ud på at øge antallet og kvaliteten af lægetilsynene, sådan at vi virkelig får dem, der trænger til behandling både for det ene og det andet, over på hospitalerne så hurtigt som muligt.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 872**3) Til trafikministeren af:****Ole Donner (FP):**

»Hvad er ministerens kommentar til, at HT's trafikholdningsundersøgelse nu beskyldes for at være baseret på dårligt funderet materiale og kun har til hensigt at skaffe HT milli-

[Ole Donner]

arder af kroner i støtte til udvidelse af den kollektive trafik i hovedstadsområdet?»

Skriftlig begrundelse

Det fremgår af Søndagsavisen den 6. marts 1994, at FDM's administrerende direktør, Mogens Bøll, kalder HT's trafikholdningsundersøgelse for en hån.

Kritikken kommer, efter at det har vist sig, at undersøgelsen kun omfatter 17 pct. af de adspurgte i Københavns og Frederiksberg Kommuner, som bruger bilen dagligt. I ovenstående svargruppe har det vist sig, at 2 pct. af de adspurgte er personer under 18 år og derfor slet ikke må køre bil. 15 pct. af de adspurgte er over 67 år, mens 52 pct. af undersøgelsens svar hidrører fra folk, der bruger bil mindre end tre gange om måneden.

Efter spørgerens opfattelse burde der være procentkorrigeret i forhold til det reelle antal bilister, der bruger bilen dagligt.

Trafikministeren (Trøjborg):

Hr. Ole Donner har spurgt mig, hvad HT's trafikholdningsundersøgelse har kostet, og hvem der har betalt regningen.

Jeg kan oplyse, at jeg har spurgt HT, og Hovedstadens Trafikselskab har oplyst over for mig, at prisen for undersøgelsen andrager 101.300 kr. ekskl. moms. Det er endvidere sådan, kan jeg oplyse – hvad der må være en selvfølge – at det naturligvis er HT selv, der både har bestilt undersøgelsen og betalt for den.

Formanden:

Det var, så vidt jeg kan se, en besvarelse af spørgsmål nr. 4, og vi var kommet til spørgsmål nr. 3.

Spm. nr. S 873

4) Til trafikministeren af:

Ole Donner (FP):

»Hvad har HT's trafikholdningsundersøgelse kostet, og hvem har betalt regningen?»

Skriftlig begrundelse

Da der i dagspressen er kommet en del kritik frem om undersøgelsen og dens resultater, må det være rimeligt for offentligheden at ken-

de omkostningerne, og hvem der har betalt regningen.

Ole Donner (FP):

Ja, vi fik dem i en lidt forkert rækkefølge, men det gør ikke så meget.

Når ministeren siger, at det har kostet 101.300 kr. ekskl. moms, så vil jeg gerne spørge ministeren, om ministeren synes, det er rimeligt at bruge 125.000 kr. til en sådan undersøgelse. Og er ministeren enig med mig i, at det jo altså ikke er HT, der betaler den, men skatteyderne, idet der jo i forvejen er flere hundrede millioner kroner i underskud i HT? Det vil altså sige, at man har belastet skatteyderne i Frederiksborg Amt og Københavns Amt, de to kommuner i København samt Roskilde Amt. Det er altså skatteyderne der, man belaster med en udgift på 125.000 kr.

Det vil jeg gerne have at ministeren bekræfter.

Trafikministeren (Trøjborg):

Jeg beklager over for formanden, at jeg kom til at svare på spørgsmål 4 i stedet for spørgsmål 3, men jeg er glad for – med formandens tilladelse – at få lov til at besvare det tillægs spørgsmål, som er stillet af hr. Ole Donner til spørgsmål 4.

Jeg vil gerne svare, at det er helt op til HT's bestyrelse, hvilke dispositioner HT træffer, hvilke undersøgelser man vil sætte i værk. Det er også både HT's ansvar og deres ret at bestille en undersøgelse og herunder selvfølgelig også afregne for den undersøgelse, man får udarbejdet.

Det er klart, at det er HT's budget, der betaler for det. HT's budget har vel to hovedfinansieringskilder. Den ene er billetindtægterne, og den anden er offentlige tilskud. Og dermed er det altså brugerne af HT's system og de skatteydere, som finansierer hovedstadskommunernes budgetter, som har været med til at finansiere også denne undersøgelse.

Ole Donner (FP):

Jeg vil gerne spørge, om ministeren ikke er enig i, at de billetindtægter, der kommer fra HT, langtfra dækker de omkostninger, der er. Derfor vil jeg også gerne spørge, om ikke ministeren er enig i, at de, der betaler denne undersøgelse, er skatteyderne, og at det vil sige, at

[Ole Donner]

størsteparten af dem, der er med til at betale undersøgelsen, ikke anvender kollektiv trafik.

J.K. Hansen (S):

I anledning af det kritiske, der ligger i det spørgsmål, som nu bliver besvaret, vil jeg gerne spørge trafikministeren, om ministeren ikke mener, at et så stort trafikskab som HT nødvendigvis må lave sådanne trafikundersøgelser for at have den bedst mulige baggrund for at tilrettelægge sin trafikplan og også naturligvis til gavn for de kunder, det skal betjene.

Trafikministeren (Trøjborg):

Til hr. Ole Donner vil jeg sige, at det jo er vanskeligt at opfinde nye svar til den slags spørgsmål, der bliver stillet her. Jeg har jo svaret på det én gang, og jeg vil da meget gerne gentage, at det siger sig selv, hvem der betaler.

Der er to hovedindtægtskilder for HT. Den ene er billetindtægter, og den anden er offentlige tilskud. Med andre ord er det dem, der anvender HT, der er med til at finansiere også denne undersøgelse, og så er det naturligvis også dem, der er med til at finansiere det offentlige tilskud, altså skatteyderne.

Til hr. J.K. Hansens spørgsmål vil jeg blot sige, at jeg synes da, det er naturligt, at et trafikskab af HT's størrelse udfører forskellige undersøgelser for at få en afdækning af, hvilket marked de opererer på, hvilke muligheder der er for at udvikle markedet. Jeg tror, det er naturligt i enhver moderne virksomhedsdrift, at man anvender et sådant middel.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Formanden:

Og så vender vi os til spørgsmål nr. 3, som er stillet til trafikministeren af hr. Ole Donner (se foran).

Trafikministeren (Trøjborg):

Hr. Ole Donner spørger mig, hvad ministerens kommentar er til, at HT's trafikholdningsundersøgelse nu beskyldes for at være baseret på dårligt funderet materiale.

Til det spørgsmål kan jeg sige, at det er et spørgsmål, som man er nødt til at rette til HT's bestyrelse. Jeg har derfor rettet spørgsmålet videre til HT, der har kunnet oplyse, at undersøgelsen er gennemført uvildigt af Megafon Mar-

keting for HT, og at testresultaterne er objektive og troværdige. Den metode, der er anvendt i undersøgelsen ved rapporteringen af datamateriale – og det er jo det, vi diskuterer, det er det, hr. Ole Donner spørger om – opfylder de krav, som man analysevidenskabeligt kan stille til et seriøst analysefirma som Megafon Marketing.

Jeg kan endvidere sige til det, der er anført i hr. Ole Donners skriftlige begrundelse for spørgsmålet vedrørende FDM's administrerende direktørs, Mogens Bølls, udtalelser i Søndagsavisen, at HT har oplyst, at FDM's administrerende direktør, Mogens Bøll, tager kraftig afstand fra det, han er citeret for i artiklen i Søndagsavisen den 6. marts 1994.

Ole Donner (FP):

Jeg anfægter ikke, at det pågældende marketingfirma har udført undersøgelsen uvildigt, men jeg vil gerne spørge ministeren, om han mener, det er uvildigt, når HT selv har fremstillet de spørgsmål, der skal stilles. Jeg går ud fra, at ministeren er enig i, at når det gælder svar, så kan man få de svar, man ønsker, ved at stille spørgsmålene rigtigt.

Derfor vil jeg gerne spørge ministeren, om ministeren mener, det er rimeligt, at 2 pct. af de adspurgte, der udtaler sig om, hvordan det er at køre bil, er personer under 18 år, der slet ikke må køre bil. Mener ministeren ikke, at sådan nogle ting burde korrigeres?

Mener ministeren derudover, at det er rimeligt, at der er 15 pct. af de adspurgte, der er over 67? Og at det, undersøgelsen baserer sig på, faktisk kun er de 52 pct., hvor svarene kommer fra folk, der bruger bilen mindre end tre gange om måneden? Det er formentlig folk, der har månedskort til HT, og så er det jo selvfølgelig dumt at ligge og køre, hvis man har betalt billetten.

Trafikministeren (Trøjborg):

Det, jeg i virkeligheden formoder må være hr. Ole Donners spørgsmål, er vel, om det her har nogen betydning for regeringens trafikpolitik. Dertil kan jeg svare, at vi jo havde en meget stor debat, hvori en række ordførere også kom ind på netop den undersøgelse, som hr. Ole Donner her refererer til, i redegørelsesdebatten om »Trafik 2005«.

[Trafikministeren]

Det er klart, at man altid kan stille spørgsmål på en sådan måde, at man kan få svar, der leder i en bestemt retning. Når jeg tager en overordnet vurdering af HT's undersøgelse, synes jeg, at denne undersøgelse afdækker et interessant aspekt af trafikken og trafiksamensætningen i hovedstadsområdet. Jeg synes, det er vigtigt at notere sig, at det er et debatindlæg. Det er et indlæg i en debat, som HT har startet ved at offentliggøre deres »Vision 2005«, og på den baggrund synes jeg, der er grund til at sige, at her er der et fornuftigt indlæg i den trafikpolitiske debat, og som sådan skal man vægte undersøgelsen. Sådan skal man tage undersøgelsen, og sådan mener jeg også den skal bruges i den politiske debat.

Det er i alt fald sådan, jeg vægter undersøgelsen. Den indgår i mine overvejelser, regeringens overvejelser, om trafikpolitik som det, den er: en undersøgelse, der er baseret på, at et antal mennesker har udtalt sig om hovedstadens trafikforhold. Det kan vi benytte på den måde, at vi kan sige: Der er altså en række mennesker, som interesserer sig for trafikafviklingen, og der er en række mennesker, der har nogle ønsker – hvis der i øvrigt er midler til det – til den kollektive trafik. Det har jeg noteret mig som et interessant indlæg.

Ole Donner (FP):

Mener ministeren ikke, at et debatindlæg til 125.000 kr. er temmelig mange penge, og er ministeren enig i, at hensigten med det her er at skaffe et større tilskud til HT? Og ville ministeren – hvis der skulle laves en ny undersøgelse på et tidspunkt – ikke overveje at hvide HT's bestyrelse i øret, at man nok skulle formulere sig lidt anderledes, end man har gjort denne gang?

Trafikministeren (Trøjborg):

Jeg vil blot sige, at jeg mener bestemt, det er HT's egen bestyrelses opgave at beslutte, hvilke undersøgelser den vil sætte i værk, og jeg har ikke nogen kommentarer og ikke nogen ønsker om at hvide HT's bestyrelse noget i øret i den forbindelse.

Ole Donner (FP):

Skulle ministerens tidligere svar forstås sådan, at når ministeren sagde, at det afdækkede nogle interessante aspekter med hensyn til,

hvem der vil bruge den kollektive trafik, så betød det, at ministeren overhovedet ville lægge vægt på denne undersøgelse i den fremtidige trafikpolitiske holdning?

Trafikministeren (Trøjborg):

Jeg lytter til alle synspunkter i den trafikpolitiske debat, herunder også denne undersøgelse.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 874**5) Til trafikministeren af:****Ole Donner (FP):**

»Vil ministeren fremlægge en tidsplan for, hvornår udbygningen af ATC-systemet er færdig?«

Skriftlig begrundelse

Spørgeren finder det stærkt kritisabelt, at DSB får lov til i årevis at unnlade færdigudbygningen af ATC-systemet, når man har for mange millioner kroner udstyr liggende på lager. Derfor ønskes ministerens kommentar til dette samt en udtalelse om, hvorvidt ministeren vil føre kontrol med DSB, således at ATC-systemet bliver færdigudviklet, så man i fremtiden kan undgå de meningsløse ulykker på DSB's net.

Trafikministeren (Trøjborg):

Hr. Ole Donner har spurgt mig, om ministeren vil fremlægge en tidsplan for, hvornår udbygningen af ATC, det automatiske togstopkontrollsystem, er færdig.

Jeg kan svare hr. Ole Donner: Ja, det vil jeg, og jeg vil også forhandle dette spørgsmål og andre spørgsmål i øvrigt af betydning vedrørende DSB med de partier, der har vist vilje til at tage et medansvar for DSB's videre udbygning af infrastruktur anlæggene.

Her vil alle forhold blive belyst detaljeret, og jeg skal blot tilføje, at det er sådan, at ATC-systemet indføres løbende i takt med, at de enkelte køretøjer og strækninger udstyres med ATC. Således er strækningen København-Århus ibrugtaget til prøvedrift den 15. november 1993, og dags dato har 285 af DSB's 380 køretøjer fået installeret ATC, herunder alle IC3-togsæt.

[Trafikministeren]

Ud over strækningen København-Århus omfatter den første rammeaftale for DSB, at strækningerne Fredericia-Esbjerg og Fredericia-Sønderborg udstyres med ATC, inden den faste jernbaneforbindelse over Storebælt åbnes.

Ud over de strækninger, der er indeholdt i rammeaftalen, har DSB ønsket at fremskynde ATC på kystbanen fra København til Helsingør og på banen fra Ringsted til Rødby færge. Således forventes strækningen København-Hellerup ibrugtaget i løbet af de næste par måneder, og den resterende strækning til Helsingør påregnes at være klar den 1. oktober i år. Strækningen Ringsted-Rødby færge forventes ibrugtaget ved udgangen af 1995.

Ole Donner (FP):

Jeg takker ministeren for svaret og vil spørge, om ministeren vil fremsende disse bilag til Folketingets Trafikudvalg, sådan at vi får et mere klart overblik over, hvordan den endelige tidsplan er.

Jeg vil også godt spørge, om ministeren er tilfreds med, at DSB ikke har fulgt den her sag op, sidste gang vi havde fat i den. Omkring de seneste togulykker – bl.a. den, der skete på Sjælland – lovede man, at ATC-systemet skulle være færdigudbygget meget hurtigt. Vi havde igen fat i sagen omkring den store S-togsulykke ved Østerport. Jeg vil gerne spørge ministeren, om ministeren vil blive ved med at finde sig i den slendrian, der finder sted i DSB omkring dette her. Det kan ikke være rigtigt, at der skal blive ved at opstå både dødsulykker og andre ulykker, hvor uskyldige mennesker kommer til skade.

Trafikministeren (Trøjborg):

Jeg kan svare hr. Ole Donner, at jeg naturligvis ikke er tilfreds med udbygningen af ATC-systemet; det siger sig selv. Det vil også fremgå af en redegørelse, som offentliggøres i morgen, at håndteringen af ATC-systemet kunne være bedre. Det, der er vigtigt for mig at understrege, er, at vi nu skal videre. ATC-systemet skal naturligvis udbygges. Det er vigtigt, at vi kommer ned i detaljen med systemets videre udbygning.

Og det, jeg vil gøre, er som sagt at forelægge et fornuftigt beslutningsgrundlag for de partier, som er villige til at tage ansvar for de an-

lægsinvesteringer, vi foretager på DSB-området – og det vil altså sige alle partier i dette Ting bortset fra hr. Ole Donners parti, Fremskridtspartiet, der ikke er interesseret i at tage et medansvar for udbygningen af sikkerhedssystemet vedrørende DSB.

Ole Donner (FP):

Jeg vil gerne sige, at den sidste konklusion var ministerens egen. Det er rigtigt, at da man startede ATC-systemet op, talte man om, at det ville koste 200 mio. kr., men jeg vil tro, at det ender på 800 mio. kr., inden det bliver færdigt. Vi må i hvert fald anfægte det, når man tillader sig i DSB at købe for hundredvis af millioner kroner udstyr og bare lægge det på lager.

Men ministeren svarede rent faktisk ikke på det, jeg spurgte om, nemlig om ministeren ville oversende den tidsplan, som nu foreligger, til Folketingets Trafikudvalg.

Og så vil jeg gerne spørge, om ministeren denne gang vil forsøge at følge det op, sådan at man ikke bare gør, som man plejer i DSB: at de bestemmer selv.

Trafikministeren (Trøjborg):

Der foreligger ikke nogen revideret tidsplan for ATC-udbygningen. Det, jeg bestræber mig på i øjeblikket – i øvrigt sammen med den nye ledelse i DSB – er selvfølgelig at komme i detaljer med tingene.

Og det, der vil ske, er, at jeg får et grundlag, som jeg kan forhandle med de partier, der er villige til at tage et ansvar for DSB, som er ansvarlige for det anlægsbudget, som er en del af rammeaftalen omkring DSB; dér vil vi drøfte det. Vi vil drøfte prioriteringen af de forskellige anlægsaktiviteter, og når det arbejde er færdigt, vil jeg selvfølgelig også have mulighed for at tilstille Folketingets Trafikudvalg de oplysninger, som det er muligt at give.

Men det kræver altså, at vi får det fornødne grundlag herfor, og det arbejde er sat i gang nu. Vi kommer betydelig mere i detaljen med DSB's anlægsaktiviteter – det gælder ikke kun ATC – og det er et arbejde, der vil foregå i de kommende måneder.

Ole Donner (FP):

Skal det forstås sådan, at ministeren fortsat vil acceptere den slendrian, der finder sted, sådan at man kigger på det og holder nogle mø-

[Ole Donner]

der, og så kan vi tage sagen op igen, næste gang der sker en togulykke?

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 875

6) Til *trafikministeren* af:

Charlotte Antonsen (V):

»Har regeringen truffet beslutning om en fast forbindelse over Femer Bælt, og hvilken form for forbindelse agter regeringen at prioritere?«

Charlotte Antonsen (V):

Jeg vil da gerne begrunde spørgsmålet:

Vi får mange interessante bilag i Markedsudvalget, og et af de bilag, vi har fået i nyere tid – ikke fra trafikministeren, men fra økonomiministeren – er et bilag, hvoraf det fremgår, at man i forbindelse med Kommissionens hvidbog om vækst og beskæftigelse og de deraf følgende transeuropæiske netværk fra regeringens side har lagt sig fast på, at vi skal have en forbindelse over Femer Bælt. Og det har vi så hørt om før, og Folketinget er opmærksom på og klar over, at der er forundersøgelser i gang.

Det, der gør dette bilag ekstra interessant, er, at det også fremgår, at der her er tale om en jernbaneforbindelse – det er et bilag fra den 3. marts 1994 – og så vidt jeg kunne blive orienteret i Markedsudvalget, er det ikke noget, Trafikudvalget har været inddraget i. Derfor er jeg meget interesseret i at få sagen oplyst her.

Trafikministeren (Trøjborg):

Jeg vil gerne forsøge at give et grundigt svar. Jeg kan med det samme slå fast, at regeringen ikke har truffet nogen beslutning – hvad fru Charlotte Antonsen naturligvis er bekendt med – om en fast forbindelse over Femer Bælt.

Men jeg kan tilføje, at det af artikel 21 i den dansk-svenske aftale om en fast forbindelse over Øresund fremgår, at Danmarks regering erklærer sig rede til at arbejde for, at en fast forbindelse over Femer Bælt bliver gennemført under forudsætning af, at hensyn til miljø og økonomi kan tilgodeses.

I overensstemmelse hermed vil der i løbet af dette år blive igangsat fælles dansk-tyske undersøgelser med henblik på at fremskaffe det fornødne beslutningsgrundlag vedrørende en

fast forbindelse. Undersøgelserne tilrettelægges og organiseres i to hoveddele: teknik og miljø er den ene og trafikanalyser og -prognoser er den anden.

De trafikale løsninger, der undersøges, er følgende:

- 1) en ren jernbaneforbindelse,
- 2) en jernbane- og biltogsløsning,
- 3) en kombineret bane- og vejforbindelse og
- 4) fortsat færgedrift vil naturligvis også blive vurderet.

Jeg kan oplyse, at for hver af disse trafikale løsninger omfatter undersøgelserne teknisk og miljømæssig vurdering af flere anlægstekniske udformninger: boret tunnel, sænket tunnel, bro samt kombinationer heraf.

Undersøgelsearbejdet vil danne grundlaget for en beslutning om en eventuel Femerforbindelse. Det skal bemærkes, at en sådan beslutning forudsætter enighed herom mellem Danmark og Tyskland. Undersøgelserne vil være afsluttet inden udgangen af 1996, og først derefter vil der blive taget beslutning om en eventuel fast forbindelse over Femer Bælt.

Charlotte Antonsen (V):

Tak for svaret. Ministerens svar undrer mig lidt, fordi det fremgår af det omtalte bilag, at hensynet til udviklingen af banetrafikken netop prioriteres, og at man er interesseret i, at tilknytningen mellem hovedstadsområdet og det øvrige Skandinavien og det europæiske højhastighedsnet prioriteres. Derfor undrer det mig lidt, når man i dette bilag lægger så stor vægt på jernbaneinvesteringer, at ministeren åbenbart alligevel ikke har besluttet sig for det.

Så er det korrekt, at man prioriterer en jernbaneforbindelse? Vil der under alle omstændigheder indgå en jernbane i forbindelsen? Er det det, der ligger i bilaget? Og er den del af beslutningen truffet, eller er det bare et lidt ejendommeligt bilag, som tyder på noget, som faktisk ikke er tilfældet?

J.K. Hansen (S):

Man kan jo en gang imellem undre sig over spørgsmål, der bliver stillet her i salen, og når man hører dette spørgsmål frem af computeren, så ser man, at det ikke er begrundet.

Derfor vil jeg egentlig godt spørge ministeren, om ministeren ikke undrer sig over, at et

[J.K. Hansen]

medlem af et parti, der jo var med i aftalen omkring Øresund og ved, hvad der står i den artikel, som ministeren lige har oplyst om, kan stille et sådant spørgsmål.

Og kan det ikke undre ministeren, at et medlem fra det parti stiller et sådant spørgsmål, når vedkommende ved, at en sådan forbindelse aldrig nogen sinde kan blive en realitet, uden at den er forhandlet imellem Folketingets partier, og uden at der foreligger en helt konkret og detaljeret anlægslov vedtaget af Folketinget?

Trafikministeren (Trøjborg):

Til hr. J.K.Hansen kan jeg sige: Jo, ministre – og også trafikministeren – kan godt undre sig en gang imellem, men trafikministeren har læst i avisen, at trafikministeren er et venligt menneske, og det agter han at blive ved med at være.

Jeg vil gerne svare helt klart på fru Charlotte Antonsens tillægsspørgsmål: Det er alene en ren vejforbindelse, som ikke vil indgå i beslutningsgrundlaget. Begrundelsen herfor kan fru Charlotte Antonsen bl.a. finde i dagsordenen vedtaget den 5. november 1992 af et meget, meget bredt flertal i Folketinget, hvori også Venstre deltog, og hvoraf det netop fremgår, at Folketinget ved etablering af EF's indre marked ønsker at fremme de miljøvenlige transportformer og derfor pålægger regeringen at udarbejde en samlet overordnet trafikplan, en trafikplan, der bl.a. skal understøtte infrastrukturen og også kan understøtte EF's jernbanepolitik.

Charlotte Antonsen (V):

Jo, men årsagen til, at jeg stillede spørgsmålet, var faktisk, at jeg undrede mig over, at det dukkede op på denne måde, og at der tilsyneladende ikke var nogen i Trafikudvalget, der havde hørt om den ændrede prioritering, der er sket.

Jeg kan nu forstå, at ministeren alligevel ikke mener der er besluttet noget, på trods af at der står her flere steder, at man ønsker et jernbanespor over Femern. Så jeg forstår, at det bilag, der er fremsendt til Kommissionen, ikke er korrekt, og at det bare er et eller andet, man har skrevet.

Trafikministeren (Trøjborg):

Jeg beklager, jeg ikke kan udtrykke mig me-

re præcist, men jeg vil gerne understrege endnu en gang, at mange forskellige mulige forbindelsestyper undersøges konstruktivt, og de indeholder alle en jernbaneforbindelse – for så vidt kan man sige, at en fortsat færgedrift også indeholder en jernbaneforbindelse.

Men de undersøgelser, der foregår omkring etablering af en eventuel fast forbindelse, vil alle – som det fremgik af mit første svar – omfatte, at der implicit i de anlægsprojekter, der undersøges, er en jernbaneforbindelse. Der undersøges altså ikke en ren vejforbindelse.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 876

7) Til *undervisningsministeren* af:

Bertel Haarder (V):

»Hvorledes vil ministeren sætte ind mod den omsiggribende svindel med offentlige midler, der er blevet afsløret i AOF, i DUF og på enkelte frie skoler?«

Skriftlig begrundelse

Jeg forstår godt, at regeringen og ministeren har været meget lidt meddelsomme i disse dybt pinlige sager. Det er jo tilsyneladende store dele af »tilskudskulturen«, der er i forfald, ikke mindst på den tidligere kulturministers og nuværende undervisningsministers område.

Ministeren er naturligvis ikke skyld i denne svindel. Men en minister har ansvaret for at rette op på tingene, når der sker misbrug. Der må etableres sanktioner, der afskrækker andre fra at begå tilsvarende svindel. Ministeren kan ikke blot sætte sin lid til, at nogen vil røbe svindelen og andre melde den til politiet.

I det, som statsministeren kalder »anstændighedens årti«, må det være en oplagt opgave at sætte ind mod den anløbne moral, der har bredt sig ikke mindst i dele af den »socialdemokratiske koncern«.

Undervisningsministeren (Ole Vig Jensen):

Ifølge § 33, stk. 8, i lov om støtte til folkeoplysning har det enkelte folkeoplysningsudvalg til opgave at påse, at tilskud ydet efter loven er anvendt i overensstemmelse med de fastsatte regler.

[Undervisningsministeren]

Overholder en kreds ikke de i loven eller de af den enkelte kommunalbestyrelse fastsatte regler om tilskud, herunder også regnskabsaf-læggelse, kan kommunalbestyrelsen i henhold til folkeoplysningslovens § 48 beslutte at ud-sætte eller afslå at yde tilskud for en nærmere angivet periode.

Jeg mener således, at der allerede i folkeop-lysningslovens § 48 er mulighed for de enkelte kommuner for at gribe ind, hvis loven misbruges.

Den kritik af DUF's administration, der er kommet til udtryk i byrettens dom, vedrører perioden før 1991, hvor de første stramninger af tilskudsadministrationen blev gennemført. Regelmæssig stikprøvekontrol af medlemstal-let i organisationerne har sat en effektiv stop- per for urigtige medlemsoplysninger.

Den nuværende og den fremtidige admini- stration foregår efter strammere regler, ligesom også revisorinstruksen er skærpet og under yderligere skærpelse.

Efter drøftelse med de politiske partier er det besluttet i enighed, at der udarbejdes nye retningslinjer for fordeling af tipstilskud, som er enkle at administrere og kontrollere.

Indtil disse nye retningslinjer træder i kraft, underkastes DUF en særlig kontrol. Jeg har bedt Kammeradvokaten om at udpege to uaf- hængige og sagkyndige personer, der løbende fører kontrol med sagsbehandling og forret- ningsgange i tipsadministrationen og sikrer le- galiteten af de beslutninger, der træffes i DUF's bestyrelse, efter en instruks, der er fast- sat af mig.

Statsadvokaten har besluttet at anke byret- tens dom. Spørgsmålet om retlig prøvelse af DUF's medvirken eller skyld er derfor ikke re- levant, og jeg mener ikke, at der er opnået no- get ved at gribe yderligere ind over for DUF på nuværende tidspunkt.

Spørgeren refererer i sit spørgsmål også til enkelte frie skoler. Jeg er ikke helt klar over, om der refereres til bestemte skoler, og må der- for nøjes med at henvise til højskolen Solhave- gården, der i 1993 gik konkurs.

I det tilfælde var der sket en sammenblan- ding af kursusvejendommens og højskolens økonomi, der ikke er i overensstemmelse med skolens status som selvejende institution. Sa- gen vedrørende Solhavegården undersøges for tiden af Rigsrevisionen, hvis beretning jeg

imødeser, forinden jeg beslutter at foretage yderligere i sagen. Rigsrevisionens beretning vil endvidere blive lagt til grund for udfærdi- gelse af kommende regler om regnskab og revi- sion m.v.

Bertel Haarder (V):

Selv om der ikke var meget nyt i svaret, vil jeg gerne takke for redegørelsen. Jeg vil ikke bestride, at ministeren har gjort det, som han efter loven er forpligtet til at gøre. Jeg har altså ikke rejst spørgsmål her, fordi jeg vil anklage ministeren for embedsforsømmelse.

Men jeg har rejst spørgsmålet, fordi jeg sy- nes, det har meget stor offentlig interesse og betydning, at vi nu får slået fast, at disse for- hold, der har været – senest i AOF og tidligere i DUF – er noget, der hører fortiden til, og at vi har en minister, som vil sørge for, at der for fremtiden vil være mere klare og effektfulde sanktioner.

Disse bør efter min mening gå ud på, at der er overordentlig stor økonomisk straf i form af kæmpebøder – tilbagebetaling multipliceret med 10, 20 eller 50 – sådan at det virkelig ind- bærer en straf i sig selv at snyde, og sådan, at ministeren undgår at skulle have en masse kontrol og bureaukrati og i stedet kan henvise til, at hvis der opdages fejl, når revisionen kommer, så vil der blive slået kraftigt ned på disse fejl. For det, jeg synes står tilbage, efter alt hvad vi har været igennem, er, at der tilsy- neladende ikke rigtig sker noget.

De frie skoler, jeg tænkte på, var ikke Solha- vegårdsagen – men jeg forstår godt, når der er så mange sager, at ministeren ikke kan finde rundt i dem – men det var faktisk de frie sko- ler, som der var en korrespondance om i Fol- ketingets Uddannelsesudvalg i efteråret, hvor jeg venligt undlod at stille spørgsmål gennem Folketingets spørgeinstitut, men i stedet for bad om at få svar gennem udvalget.

Men jeg vil godt have ministerens kommentar til de bemærkninger, jeg er kommet med her, og så vil jeg vende tilbage senere.

Tom Behnke (FP):

Jeg er glad for, at hr. Bertel Haarder rejser dette spørgsmål, for det er aktuelt, og det er meget afgørende, at ministeren får lagt en ny kurs.

[Tom Behnke]

Vi har alle kunnet læse i bl.a. Ekstra Bladet, hvorledes f.eks. Konservativ Ungdom har fortsat deres – ifølge Ekstra Bladet – svindel med tipsmidlerne. Justitsministeren gik på min foranledning med til at rette henvendelse til politiet, men politiet har ikke fundet anledning til at foretage yderligere i forbindelse med Konservativ Ungdom, og det står jo i skærende kontrast til andre ungdomsorganisationer, der bliver undersøgt, hvor det er meget tvivlsomt, om der har foregået en svindel, og i givet fald om forsættet har været til stede.

Vil ministeren stiltiende sidde og se til med den udvikling, der er sket, når der – selv når justitsministeren retter henvendelse til politiet – ikke bliver foretaget noget, eller vil ministeren snart gøre noget effektivt i forhold til Dansk Ungdoms Fællesråd?

Undervisningsministeren (Ole Vig Jensen):

Jeg kan til hr. Bertel Haarder sige, at jeg er ganske enig i, at vi skal sikre, at administrationen af denne lovgivning sker helt i overensstemmelse med de gældende regler, og at der, når de ikke overholdes – når der oven i købet snydes, som vi har set enkelte eksempler på – tages de nødvendige skridt, herunder også i nogle tilfælde nødvendigvis politianmeldelse.

Og det bliver også et svar til hr. Tom Behnke. Flere af de sager, som nu har været på dagsordenen i et stykke tid, hører jo altså fortiden til og har også været efterforsket af politiet, og nogle af sagerne er jo heller ikke endeligt afgjort.

Det, som jeg finder afgørende, og som jeg har taget skridt til, er, at vi i fremtiden sikrer, at vi på den ene side gennemfører regler og bestemmelser, som er enkle, overskuelige og lette at administrere samt kontrollere. Det er det, vi har taget skridt til – i øvrigt i fuldstændig enighed med alle Folketingets partier – og det vil ske inden for det næste år. Og indtil det foreligger, har jeg bedt – som jeg allerede har nævnt – to sagkyndige udpeget af kammeradvokaten om at følge administrationen af den del af vor lovgivning, så jeg mener, at det er i trygge hænder.

Og så har jeg behov for at sige, at selv om vi har set disse absolut utilfredsstillende og ulykkelige sager, skal man jo huske, at med de mange, mange initiativtagere, der her er tale om, så foregår tingene jo ordentligt og redeligt og tilfredsstillende.

Bertel Haarder (V):

Jeg vil gerne kommentere de to dele, som ministerens svar faldt i: For det første dette, at der skal administreres i overensstemmelse med gældende regler, og for det andet dette, at der om nødvendigt skal ske politianmeldelse.

Hvad det første angår, vil jeg gerne spørge ministeren, om der ikke er nogen af de gældende regler, som bør ændres. Vi har jo i et årti været igennem en udvikling, hvor vi i stigende grad går over til selvstyre og efterfølgende revision og sanktion frem for løbende kontrol. Det forekommer mig, at det, som alle ville kunne acceptere, er en tilstand, hvor aftenskoler osv. frit administrerer og for så vidt frit kan administrere forkert i et års tid eller halvandet, men hvis det derefter bliver opdaget ved revisionen, at der har været svindel, så falder hammeren knusende tungt med et tilbagebetalingskrav, som skal være meget tungt at bære.

Hvad mener ministeren om dette? Det, jeg beder om, er jo ministerens stillingtagen til en regelændring, altså til, at gældende regler ændres i retning af det, jeg nævner her, altså ikke noget med løbende kontrol, hvor embedsmænd skal sidde på ryggen af vore skoler, men noget med, at når revisorerne kommer og finder noget, der ikke er, som det skal være, så falder der en knusende dom. Det var det, jeg ville have ministerens syn på.

Med hensyn til politiets medvirken vil jeg godt have ministeren til lige at forsikre, at den forklaring, som desværre lød i pressen i efteråret fra nogle, som står ministeren nær i Undervisningsministeriet, ikke gælder. Forklaringen gik ud på, at det var en formildende omstændighed, hvis svindelen var til fordel for en skole frem for at være til fordel for en person. Jeg vil gerne have ministeren til her at slå fast, at det er ganske ligegyldigt, om svindelen er til fordel for en skole eller for en person. I begge tilfælde skal straffen være præcis den samme.

Undervisningsministeren (Ole Vig Jensen):

Jeg kan kun være enig i, at hvis der er tale om svindel, er det naturligvis ligegyldigt, hvem der har stået for svindelen; så må, som det udtrykkes her, hammeren falde.

Men når det gælder reglerne, vil jeg minde spørgeren om, at de sager, der nu har været omtalt igennem et stykke tid, hører en tidligere lovgivning til. De ligger altså et stykke tid til-

[Undervisningsministeren]

bage, og i mellemtiden er der kommet ny lovgivning med nye regler.

Når det gælder folkeoplysningsloven, er den nu under revision, hvor vi også kan se på spørgsmålet om regnskabsaflæggelse og revision, og når det gælder tipsadministrationen, har jeg nævnt, at også her er vi i gang med et forberedende arbejde, så jeg mener ikke, at vi på dette tidspunkt kan foretage os mere.

Og så glæder jeg mig stadig væk over, at der er så mange, som er så aktivt optaget af og udnytter disse mange muligheder og gør det på en ordentlig måde.

Formanden:

Spørgsmålet er sluttet. . . . Jamen så skal man markere, hr. Bertel Haarder. (*Bertel Haarder*: Jamen jeg havde trykket på knappen). Det er ikke tilstrækkeligt. Det kan jeg ikke se.

Bertel Haarder (V):

Undskyld! Jeg skal få det lært.

Formanden:

Godt!

Bertel Haarder (V):

Et lille afsluttende spørgsmål: Er det efter de nye regler, som ministeren sætter sin lid til, muligt i tilfældet AOF at forlange f.eks. 25 eller 50 gange det bortsvindede beløb tilbagebetalt? Er det muligt efter de nye regler? Jeg tror, det er det eneste sprog, som man forstår i de let forrådnede dele af tilskudsjunglen, hvor man ikke har kunnet forstå at leve med offentlige midler.

Undervisningsministeren (Ole Vig Jensen):

Jeg er ikke i stand til at svare på, om det er muligt at forlange tilbagebetaling i en størrelsesorden 40-50 gange det bortsvindede beløb, hvis det var det, spørgeren mente.

Men jeg må sige, at risikoen for at blive opdaget, risikoen for at skulle tilbagebetale – hvad man jo skal, det ligger fuldstændig klart, hvis man har overtrådt bestemmelserne – og risikoen for en politianmeldelse tror jeg er forebyggende i sig selv. Jeg mener ikke, at vi i administrationen rundt i det ganske land har eksempler, der på nuværende tidspunkt bevirker, at vi skulle stramme yderligere end det, der allerede er muligt.

Der er jo decentralisering knyttet til den nye folkeoplysningslov, og her er det den enkelte kommunalbestyrelse, der træffer beslutning, som jeg sagde, om at forlange tilbagebetaling af det for meget udbetalte beløb eller at udelukke en initiativtager i en periode fra muligheden for at få tilskud i henhold til folkeoplysningsloven.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 869**8) Til sundhedsministeren af:****Jørgen Winther (V):**

»Vil ministeren på baggrund af, at der i Danmark hvert år fødes flere HIV-smittede børn, tage initiativ til, at alle gravide tilbydes rutinemæssige blodprøver for at konstatere, om den gravide er HIV-smittet?«

Jørgen Winther (V):

Jeg har længe ment, at man burde tilbyde gravide kvinder en undersøgelse for, om de var smittet med HIV, altså en rutinemæssig blodprøve. Jeg ved også, at det er noget, man foretager i både Norge og Sverige. Derfor stillede jeg det spørgsmål angående dette emne i sidste uge, som skal besvares i Folketinget i dag.

Til min store glæde og lille overraskelse kunne jeg så se i Berlingske Tidende – vistnok i mandags – at ministeren nu imødekommer mit ønske og går med til at tilbyde, at gravide rutineundersøges for HIV.

Jeg vil gerne sige tak til ministeren på forhånd. Tak, fordi man følger et godt råd fra oppositionen. Det er altid godt, når der kan være samarbejde på nogle områder. Det må egentlig gerne blive en vane, at man følger oppositionen.

Men jeg vil gerne høre svaret alligevel.

Sundhedsministeren (Torben Lund):

Det er jo altid en glæde at kunne glæde spørgeren, men jeg er nok alligevel nødt til at sige, at det nu ikke så meget er på grund af et spørgsmål fra hr. Jørgen Winther, at der er truffet beslutning om, at der bliver et obligatorisk tilbud om HIV-test af gravide, men fordi Sundhedsstyrelsen faktisk her for nylig anbefalede mig det – rent faktisk i sidste uge, inden det pågældende spørgsmål blev stillet.

[Sundhedsministeren]

Når Sundhedsstyrelsen har anbefalet det, er det også sådan, at jeg har ønsket at følge anbefalingen, og der vil nu blive udarbejdet retningslinjer til de praktiserende læger, sådan at vi kan få denne ordning iværksat. Jeg har en forventning om, at vi kan få det til at træde i kraft i løbet af nogle få måneder.

Det har jo igennem årene været sådan, at en praktiserende læge burde foreslå en gravid at få foretaget HIV-test, hvis lægen i det konkrete tilfælde var bekendt med, at den gravide befandt sig i en situation, hvor der var en øget risiko for HIV-smitte. Sådan har det været i flere år.

Sundhedsstyrelsen mener, at der vil være tale om, at man kan få fat i et begrænset antal yderligere graviditeter, hvor lægen ikke i forvejen kender moderens HIV-test, eller hvor lægen ikke allerede i dag vil foreslå den gravide at få foretaget en HIV-test. På grund af HIV-smittens alvorlige karakter har jeg altså valgt nu at følge den anbefaling, der kom fra Sundhedsstyrelsen i sidste uge. Vi lægger vægt på, at vi kan give de gravide kvinder et tilbud om HIV-test.

Med den ordning, der bliver iværksat her, bliver der også givet en yderligere mulighed, nemlig at vi kan få et lidt bedre overblik over, hvordan HIV-smitten er udbredt i det heteroseksuelle miljø, altså i den del af befolkningen, der ikke er i bøsse miljøet. Det er et område, hvor vores viden har været mangelfuld i lang tid.

Jeg vil også godt benytte lejligheden til at understrege her i spørgetiden, at det altså er sådan her i landet, at enhver borger – og det gælder naturligvis også en gravid kvinde – der ønsker det, når som helst kan få foretaget en HIV-test enten hos en praktiserende læge eller på en klinik.

Jørgen Winther (V):

Tak for svaret. Jeg er meget enig i mange af de synspunkter, som ministeren giver udtryk for, og især er jeg enig i, at det er rigtigt, at man nu får et betydelig bedre overblik over, hvor mange HIV-smittede der faktisk findes. Når man begynder at undersøge flere end 60.000 gravide kvinder, får man at vide, hvor mange der er smittede, og kan så også beregne, hvor mange der vil være det i hele befolkningen.

Jeg har en lille kommentar til ministeren, der sagde, at Sundhedsstyrelsen allerede i sidste uge gav det råd, at man skulle teste gravide for HIV. For et par måneder siden foreslog jeg, at man skulle lave en HTLV-test af alle bloddonorer for at sikre, at der ikke var nogen smitte dér, og kort tid efter kom Sundhedsstyrelsen og dermed ministeren med det samme forslag. Der er altså igen et underligt tidssammenfald, hvor jeg foreslår noget, og styrelsen kort tid efter siger det samme; men det er da godt, at vi har samme holdning.

Jeg vil godt beklage – og jeg mener egentlig, at både ministeren og Sundhedsstyrelsen har et ansvar – at Sundhedsstyrelsen og ministeriet ikke på et tidligere tidspunkt har orienteret Folketingets Sundhedsudvalg om, at der var så mange nyfødte børn, der var smittet med HIV af moderen, og jeg vil gerne spørge, hvor mange børn man egentlig i dag ved er smittet med HIV af moderen?

Sundhedsministeren (Torben Lund):

Det med sammenfaldet skal jeg ikke kunne sige, men det er forkert, når spørgeren refererer det sådan, at Sundhedsstyrelsen anbefalede, at man skulle foretage en screening af donorblod for HTLV-smitte. Det anbefalede Sundhedsstyrelsen faktisk ikke på noget tidspunkt, men jeg traf en beslutning om, at jeg alligevel ville gøre det, fordi både hr. Jørgen Winther og andre i ordførerkredsen ønskede, at vi skulle lave et 1-årigt projekt for at se, om der var en udbredelse af den såkaldte HTLV-virus i det danske samfund. Der bliver ikke foretaget nogen løbende test af det, men der bliver foretaget en screening af donorblodet, og det er noget ganske andet.

Så vil jeg sige, at når Sundhedsstyrelsen i sidste uge kunne anbefale, at vi giver et obligatorisk tilbud til gravide om en HIV-test, hænger det sammen med, at Sundhedsstyrelsen er kommet i besiddelse af en endnu uoffentliggjort undersøgelse, der er foretaget af Dansk Pædiatrisk Selskabs AIDS-Udvalg, og det er på baggrund af dette undersøgelsesresultat, at Sundhedsstyrelsen over for mig har anbefalet, at der obligatorisk gives et tilbud til gravide kvinder om en HIV-test.

Så vil jeg sige, at vi efter den undersøgelse, der endnu ikke er offentliggjort, regner med, at det over et antal år vil dreje sig om 44 børn, der er risiko for er blevet HIV-smittede af deres mor.

Jørgen Winther (V):

Det sidste er en nyhed for mig, for det betyder sådan set, at det, man godt kan kalde en skandale, ikke er opdaget i tide. 44 børn synes jeg er mange, og ministeren har især et ansvar, for hvis ministeren på et tidligere tidspunkt havde sagt, at vi nu tilbød gravide kvinder en undersøgelse af, om de var smittet med HIV, ville man kunnet have tilbudt en mere kvalificeret rådgivning til moderen om, hvorvidt hun skulle få foretaget en abort.

Jeg synes, det er meget alvorligt, hvis 44 børn er smittet, især i betragtning af, at man ved, at HIV-smittede børn vil afgå ved døden, inden de bliver 6-8 år.

Bortset fra det vil jeg sige tak, fordi ministeren, når spørgsmålet nu var blevet rejst, reagerede så relativt hurtigt på forslaget. Jeg vil også slutte af med at sige, at det er godt, at ministeren følger oppositionens ordfører mere, end han følger Sundhedsstyrelsens rådgivning. Tak for det!

Sundhedsministeren (Torben Lund):

Skulle vi ærlig talt ikke holde op med det pjat? Nu har jeg tre gange måttet sige, at det er på Sundhedsstyrelsens anbefaling, at vi foretager det, og det er naturligvis ikke på grund af en anbefaling fra hr. Jørgen Winther.

Jeg synes faktisk, at dette spørgsmål er for alvorligt til sådan en gang politisk pjat, som der her er tale om med, hvem der nu har sagt det ene, og hvem der har sagt det andet. Der foreligger nu en indstilling fra Sundhedsstyrelsen om, at man giver dette obligatoriske tilbud om HIV-test til gravide kvinder, og det er en anbefaling, jeg naturligvis har fulgt, ligesom der er fulgt en helt normal procedure i denne sag.

Jørgen Winther (V):

Jeg vil gerne bede ministeren om at bemærke, at det var HTLV-screeningen af bloddonorerne, jeg her omtalte, og Sundhedsstyrelsen anbefalede netop, at der ikke skulle foretages en screening af donorblod, men oppositionens ordfører sagde, at der skulle foretages en screening. Jeg har så konstateret, at ministeren var mere enig med oppositionens ordfører end med Sundhedsstyrelsen, og jeg synes, det somme tider er godt, at politikere mere lytter til deres egen fornuft end til den faglige rådgivning.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 851

9) Til *sundhedsministeren* af:

Tom Behnke (FP):

»Med hvilken begrundelse er regeringens redegørelse om narkotika blevet offentliggjort til en række journalister og dagblade samt til andre borgere før den officielle offentliggørelse, og før Folketingets medlemmer er blevet orienteret?«

Sundhedsministeren (Torben Lund):

Det drejer sig om offentliggørelse af regeringens narkotikaredegørelse, og jeg kan om det faktiske forløb sige, at redegørelsen blev udleveret til journalister og andre interesserede samme dag, som den blev offentliggjort i Folketinget, altså den 16. marts i år.

Justitsministeren, socialministeren og jeg havde i Socialministeriet et fælles pressemøde om narkotikaredegørelsen lige før middag den 16. marts, og journalisterne fik udleveret redegørelsen på dette pressemøde, der sluttede ca. kl. 12.30; klokken 13 samme dag blev redegørelsen offentliggjort fra Folketingets talerstol.

Jeg skal da over for hr. Tom Behnke og Folketingets øvrige medlemmer beklage, hvis redegørelsen blev offentliggjort ca. en time, før den blev fremlagt i Folketinget, men det, det drejer sig om, er, at det skete samme dag.

Tom Behnke (FP):

Jeg har fuld forståelse for, at regeringspartierne medlemmer får forskellige redegørelser til Folketinget før de øvrige folketingsmedlemmer, og jeg kan selvfølgelig ikke benægte, at pressen har fået redegørelsen på samme tid, som man holdt pressemødet ovre i ministeriet, men der er store dele af pressen, som fik den før pressemødet i ministeriet.

Tirsdag den 15. marts, altså dagen før, havde jeg fornøjelsen af at deltage i en udsendelse i DR-TV, der hedder »45 minutter«, og da sad journalisterne med redegørelsen; der var endda en udenforstående, Tine Bryld, som også sad med den og havde haft lejlighed til at læse den igennem.

Samme dag som regeringen offentliggjorde sin redegørelse, var den omtalt i alle de store dagblade, og det kan jo ikke lade sig gøre at

[Tom Behnke]

omtale en redegørelse så detaljeret i alle i de store dagblade, hvis man ikke har fået den før den dag, den bliver offentliggjort. Er ministeren uenig i, at det ikke kan lade sig gøre?

Jan Kørpe Christensen (FP):

Jeg vil godt spørge ministeren, om ministeren kort kan svare på følgende: Er ministeren ikke enig i, at for fremtiden bør man – og jeg vil ikke engang sige så vidt muligt – først og fremmest sende materiale, redegørelser osv. til Folketingets medlemmer?

Jeg har været i den samme situation som hr. Tom Behnke, nemlig at man bliver kontaktet af pressen, der godt ved, hvad der står i sådan en redegørelse, mens vi andre ikke har fået den. Jeg synes, at ministeren her i dag klart og tydeligt skal tilkendegive, at man i hvert fald inden for ministerens ressort fremover vil arbejde på, at først og fremmest lovgiverne får informationer om det materiale, der fremkommer.

Sundhedsministeren (Torben Lund):

Det sidste skal der ikke herske nogen tvivl om, og det er ikke bare noget, vi vil arbejde på, for sådan har det været hele tiden.

Den pågældende narkotikapolitiske redegørelse blev godkendt på regeringsmødet om tirsdagen, altså dagen før offentliggørelsen, med henblik på fremlæggelse i forbindelse med Folketingets møde om onsdagen; 2 timer før dette møde blev der så holdt det pågældende pressemøde, og der er vist ikke noget usædvanligt i, at man gør det på den måde.

Det, der så er sket, hvis journalister har sidet med redegørelsen eller udkast til redegørelsen – der var jo lavet adskillige udkast i tidens løb – er formentlig umuligt at undgå. Jeg tror aldrig nogen sinde, at vi kommer ud over, at der af og til siver et eller andet ud. Når mange mennesker har fået et udkast til et eller andet papir, sker det ofte, at der på et eller andet tidspunkt også er nogle, der har en kopi, de egentlig ikke burde have; det bør ikke kunne ske, men vi ved, at det er sådan. Det er i hvert fald ikke nogen enestående situation, at journalister kontakter én og meddeler, at de ad en eller anden mystisk kanal har modtaget en kopi af et papir, som de egentlig ikke burde kende på det pågældende tidspunkt, fordi det endnu ikke er offentliggjort.

Tom Behnke (FP):

Ministeren siger, at Folketinget skal orienteres først om redegørelser til Folketinget, og det er jo logisk og indlysende.

Ministeren sagde også, at sådan havde det altid været, men det er ikke korrekt. Hvis vi f.eks. tager Det Fri Aktuelt fra den 20. januar i år, står der i en artikel:

»Det fremgår af regeringens narkopolitiske redegørelse, som Det Fri Aktuelt er i besiddelse af.«

Den 20. januar i år! Det er helt utilstedeligt. Det er en fin servicering af pressen, og det skal man selvfølgelig også gøre, men når redegørelsen ligger færdig et par dage, før man har tænkt sig at offentliggøre den, hvorfor så ikke sende den over til Folketingets medlemmer, samtidig med at pressen får den? Det er dog en redegørelse til Folketinget, og så må det vel være Folketingets medlemmer, der først skal have den.

Sundhedsministeren (Torben Lund):

Det kan jeg kun sige at jeg er fuldstændig enig i.

Jeg ved ikke, om spørgeren nu antyder – det synes jeg ikke har ligget i spørgsmålet indtil nu – at det skulle have været mig som sundhedsminister, der skulle have overgivet et udkast af den narkotikapolitiske redegørelse til pressen. Det er i hvert fald nyt for mig, hvis det er det, der ligger i spørgsmålet.

Det, jeg som minister kan sige, er, at jeg offentliggør ikke en redegørelse af denne karakter, før den også lægges frem i Folketinget, men det er klart, at i forberedelsen af sådan en redegørelse ligger der udkast i mange politikeres hænder og mange embedsfolks hænder, og vi ved, at af og til siver der et eller andet ud også til pressen, for der er nogen, der ikke kan dy sig for at lade et udkast slippe ud.

Sådan bør det ikke være, men der er i hvert fald ikke noget usædvanligt i, at det kan ske. Når det er et udkast fra 20. januar, kan jeg i hvert fald sige med sikkerhed, at det ser anderledes ud end den endelige redegørelse, der blev lagt frem i Folketinget.

Tom Behnke (FP):

Jeg skal beklage, hvis jeg har antydnet, at det var sundhedsministeren selv, der skulle have lækket informationerne til pressen, og jeg skal

[Tom Behnke]

heller ikke på noget tidspunkt antyde, at det er sket bevidst, selv om det er slående, at det præcis var Det Fri Aktuelt, der var først med at have informationerne.

Men der er en eller anden, der har gjort det, og ministeren kan vel give mig ret i, at ministeren har ansvaret for, hvad der foregår i ministerens eget ministerium, og hvis der er nogen i ministeriet, der ikke kan finde ud af, hvordan forretningsordenen er, og at Folketingets medlemmer som lovgivere har ret til at få redegørelser til netop Folketinget først, er det vel ministerens ansvar at gøre noget ved det over for embedsmændene. Det, der ligger i spørgsmålet, er, om ministeren agter at stramme de procedurer, der er i ministeriet.

Sundhedsministeren (Torben Lund):

Jeg har ingen grund til at formode, at det skulle være embedsmænd i ministeriet, der har gjort det. Der er naturligvis en fuldstændig klar instruks i ministeriet om, at papirer, som man arbejder med i ministeriet, ikke kan udleveres af ministeriet, og da slet ikke en redegørelse, der skal gives til Folketinget. Enhver embedsmand, der har med det at gøre i ministeriet, ved, at det er en redegørelse, der offentliggøres den dag, den er færdig og klar til at blive præsenteret for Folketinget.

Jeg er fuldstændig hundrede procent enig med spørgeren i, hvordan situationen bør være på dette felt. Der er altså overhovedet ingen uenighed mellem spørgeren og mig om det spørgsmål. Når jeg har gjort de andre bemærkninger, var det kun for at sige, at vi også godt ved, at somme tider overhaler virkeligheden det, der burde være situationen.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 850

10) Til statsministeren af:

Tom Behnke (FP):

»Er det regeringens hensigt fortsat at lade redegørelser og lignende tilflyde pressen og andre før offentliggørelse, og før Folketingets medlemmer får redegørelserne m.v.?«

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Jeg er enig med spørgeren, hr. Tom Behnke, i, at regeringens redegørelser og lignende bør

udleveres til Folketingets medlemmer, før pressen og andre får dem.

Tom Behnke (FP):

Tak for det, men det har ikke altid været tilfældet. Jeg vil sige, at det snarere altid har været tilfældet, at pressen har haft det før Folketingets medlemmer.

Jeg vil godt høre, om ikke statsministeren er enig i, at det er en krænkelse af folkestyret, af demokratiet, at Folketingets medlemmer er de sidste, der modtager redegørelser til Folketinget. Den narkotikapolitiske redegørelse, vi lige har fået, er jo ikke den eneste, idet der har været adskillige tilfælde gennem tiderne, faktisk så mange, at man fristes til at citere Franz Kafka:

»Man kan ikke anføre eksempler, hvis der ikke foreligger undtagelser.«

Nu har vi hørt, at sundhedsministeren vil gøre noget ved det og vil være årvågen over for, at det ikke gentager sig. Vil statsministeren som chef for regeringen sørge for, at alle ministerier i regeringen får den samme instruks om, at dette ikke skal gentage sig? Redegørelser til Folketingets medlemmer skal først forelægges Folketingets medlemmer, og derefter kan andre – herunder pressen – få dem.

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Som hr. Tom Behnke så rigtigt gør opmærksom på, har der været sådanne tilfælde ikke alene i denne regerings tid, men igennem årene, og det tror jeg at enhver regering skal være meget opmærksom på. Det er jeg også, og ministerierne og ministre ved, at det er denne regering også yderst bevidst om.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Skriftligt besvarede spørgsmål:

Formanden:

Fra de pågældende ministre er modtaget skriftlige svar på spørgsmål stillet af følgende medlemmer af Folketinget:

Behnke, Kim (FP): spm. nr. S 805-808

Behnke, Tom (FP): spm. nr. S 797-799

Christensen, Jan Kjøpke (FP): spm. nr. S 820-822

[Formanden]

Dinesen, Tommy (SF): spm. nr. S 813
 Gade (SF): spm. nr. S 710 (suppl. besv.), 830 og 831
 Grove (KF): spm. nr. S 787
 Hansen, Eva Kjer (V): spm. nr. S 827 og 828
 Husmark, Birgitte (SF): spm. nr. S 809-812 og 814
 Højland, Niels (FP): spm. nr. S 801-803
 Jacobsen, Kirsten (FP): spm. nr. S 794, 818 og 819
 Jensen, Karen Højte (KF): spm. nr. S 816
 Kirkegaard (KF) spm. nr. S 796 og 804
 Kjærsgaard, Pia (FP): spm. nr. S 780
 Madsen, Kirsten (FP): spm. nr. S 733
 Pedersen, Thor (V): spm. nr. S 792 og 793
 Sander, Helge (V): spm. nr. S 784

Spm. nr. S 805

Til *økonomiministeren* (7/3 94) af:

Kim Behnke (FP):

»Hvor meget forventer ministeren at den danske inflation vil stige, når skattereformen, herunder alle grønne afgifter, er fuldt gennemført?«

Begrundelse

Som årsag til de seneste kvartalers stigning i den danske inflation er blevet givet de mange nye afgifter, regeringen har indført. Det er derfor spørgerens ønske at få oplyst, hvilket inflationsniveau vi kommer op på, når skattereformen og alle grønne afgifter er helt gennemført. Spørgeren er opmærksom på, at ministeren kun kan give et skøn.

Svar (15/3 94):

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Forbrugerpriserne var i januar 1994 1,8 pct. højere end i januar 1993. Dette er en lidt højere stigningstakt end i 1993, men dog den næstlaveste prisstigning blandt EU-landene og udtryk for en fortsat meget lav inflation.

Regeringens forventninger til den fremtidige stigning i forbrugerpriserne fremgår af det konvergensprogram, der nylig blev drøftet i Folketinget. Det fremgår heraf, at den gennemsnitlige årlige stigning i forbrugerpriserne i perioden 1994-97 ventes at blive 2,6 pct. Hermed vil Danmark opfylde kravene til prisstigningstakten i de overordnede retningslinjer for EU-landenes økonomiske politik.

Skattereformens omlægning fra skat på arbejdskraft til grønne afgifter medfører isoleret set en »teknisk« betinget stigning i forbrugerpriserne på omkring ½ procentpoint om året i årene 1994-98. Omlægningen til grønne afgifter forårsager imidlertid ikke egentlig inflation, da de grønne afgifter ikke indebærer en vedvarende stigning i forbrugerpriserne. Når omlægningen er gennemført, vil skattereformens grønne afgifter ikke længere give anledning til prisstigninger. I årene 1998-2000, hvor skattereformen er fuldt gennemført, forventes inflationstakten at udgøre 2,3 pct., jf. konvergensprogrammet.

Jeg ser ikke anledning til at sætte et bestemt tal som loft for den danske inflation. Om en given inflationstakt er acceptabel, vil afhænge af en konkret vurdering af årsagen til prisstigningen, som blandt andet kunne være højere priser på importerede råvarer.

Det afgørende er, at vi bevarer en fast valutapolitik og en konkurrencedygtig omkostningsudvikling, så inflationen holdes under kontrol samtidig med, at beskæftigelsen øges og overskuddet på betalingsbalancen fastholdes. Der skal ikke herske nogen som helst tvivl om, at det er regeringens faste målætning fortsat at føre en økonomisk politik, hvor hensynet til en stabil prisudvikling er centralt.

Spm. nr. S 806

Til *økonomiministeren* (7/3 94) af:

Kim Behnke (FP):

»Hvor højt skal den danske inflation op, før regeringen agter at gribe ind med inflationsdæmpende foranstaltninger?«

Begrundelse

Inden for det sidste år er den danske inflation begyndt at stige modsat flere års tendens med faldende inflation.

Spørgeren ønsker at få en holdning fra regeringen om, hvilket niveau regeringen finder acceptabelt for dansk inflation, før der sættes ind med inflationsdæmpende foranstaltninger.

(Besvaret sammen med spm. nr. S 805).

Spm. nr. S 807

Til kulturministeren (7/3 94) af:

Kim Behnke (FP):

»Hvad kan ministeren oplyse om forløbet af konkursbehandlingen af Bibliotekscentralen A/S?«

Begrundelse

Det er nu snart 30 måneder siden, konkursen den 2. oktober 1991 blev indledt mod Bibliotekscentralen A/S.

Da sagen ved sin fremkomst resulterede i flere spørgsmål end svar, ønsker spørgeren at få ministeren til at give en forklaring på, hvorfor der endnu ikke er sket noget efter 30 måneders konkursbehandling, og hvad ministeren i øvrigt kan oplyse om sagen.

Svar (15/3 94):**Kulturministeren (Jytte Hilden):**

Til brug for besvarelse af spørgsmålet har Kulturministeriet anmodet Kammeradvokaten om at indhente oplysninger om forløbet af konkursbehandlingen af Bibliotekscentralen A/S hos kuratorerne i ovennævnte konkursbo.

Det er oplyst, at det i forbindelse med konkursbehandlingen nedsatte kreditorudvalg har ønsket, at kuratorerne udarbejder en række redegørelser vedrørende forskellige dispositioner foretaget af selskabet i perioden op til dets konkurs. Redegørelserne skal klarlægge, om der er mulighed for at tilføre boet aktiver i kraft af eventuelle erstatningskrav.

Udarbejdelsen af disse redegørelser har nødvendiggjort indhentelse af omfattende oplysninger fra talrige involverede parter og har nødvendiggjort kuratorernes gennemgang af et meget omfattende bilagsmateriale.

Arbejdet med samtlige redegørelser forventes færdiggjort inden årets udgang.

I bobehandlingen udestår i øvrigt prøvelsen af et fåtal af fordringer, som har nødvendiggjort forligsforhandlinger eller retssagsbehandling for skifteretten.

Spm. nr. S 808

Til arbejdsministeren (7/3 94) af:

Kim Behnke (FP):

»Hvad er ministerens kommentar til, at der i sagen omkring Firma-Funktionærernes Arbejdsløshedskasses (FFA) køb af Pagh's Gård i Odense er blevet foretaget syn og skøn, der godtgør, at ejendommen er under 9 mio. kr. værd modsat den pris på over 20 mio. kr., som blev bogført?«

Begrundelse

I forbindelse med Firma-Funktionærernes Arbejdsløshedskasses køb af ejendommen Pagh's Gård i Odense blev der bogført en udgift på 20,6 mio. kr. Nu har syn og skøn, foretaget af firmaet Restato fra Odense den 30. september 1993, godtgjort, at ejendommen maksimalt er 8,9 mio. kr. værd.

Da ejendomskøbet er et af de største elementer i sagen omkring forholdet mellem FFA og SFF, må det siges at være en markant ændring af grundlaget for handelen.

Ministeren (og ministerens stedfortræder) har i besvarelser af spørgsmål fra Folketingets Finansudvalg haft den holdning, at der ikke kunne stilles spørgsmål ved den pris, FFA gav for Pagh's Gård. Ministeren bedes på baggrund af syn og skøn-rapporten oplyse, hvad den giver anledning til.

Svar (15/3 94):**Arbejdsministeren (Jytte Andersen):**

Jeg er bekendt med, at der som led i en privat injuriersag anlagt af FFA's formand, Arne Frederiksen, mod højesteretsadvokat Claus Christensen har været afholdt syn og skøn-forretning på ejendommen Pagh's Gård i Odense.

Syns- og skønsmændene har vurderet dels ejendommens lejeværdi pr. 1. juli 1991 ved forskellige typer lejemål, dels ejendommens konstante handelsværdi pr. 1. juli 1991, henholdsvis hvis ejendommen var udlejet til den vurderede lejeværdi eller var fri for lejemål. I sidstnævnte tilfælde er handelsværdien angivet til 8,9 mio. kr.

Samtidig har den supplerende skønsmænd vurderet, at anskaffelsesprisen (ombygningsomkostningerne) pr. 1. juli 1991 – ekskl. købsprisen for ejendommen/grunden for ombygning – ville andrage 17,9 mio. kr. inkl. moms.

Syn og skøn er et middel for parterne i en verserende retssag til at *tilvejebringe* oplysninger.

[Arbejdsministeren]

Ingen af de tilvejebragte oplysninger *godtgør* i sig selv, hvad ejendommens konkrete værdi er, eller om FFA har accepteret en urealistisk pris for ejendommen.

Hvilken betydning de tilvejebragte oplysninger har for bedømmelsen af de nedlagte påstande i injuriansagen – som jeg ikke har nærmere kendskab til – har jeg ingen mulighed for at vurdere. Vurderingen vil i øvrigt afhænge af, hvilke øvrige faktiske oplysninger der fremkommer under sagen.

Jeg er i det hele taget af den opfattelse, at det ville være ukorrekt at kommentere en uafsluttet retssag, som Arbejdsministeriet ikke er part i.

Spm. nr. S 797

Til *skatteministeren* (4/3 94) af:

Tom Behnke (FP):

»Hvad vil ministeren gøre for at kontrollere, at de skattefrie faglige kontingenter ikke bruges til formål, der ligger langt væk fra det, der kan betragtes som normal faglig interesse?«

Begrundelse

Der er årligt et skattefradrag på ca. 15 mia. kr. i faglige kontingenter.

Disse faglige kontingenter går ikke kun til faglige interesser. Fagforeningerne bruger bl.a. pengene til administration af og tilskud til ferie, administration af og tilskud til postordre-salg, tilskud til radiovirksomhed, tilskud til avisdrift, tilskud til personlig valgpropaganda for kandidater, der opstiller på socialistiske partiers lister til f.eks. kommunalvalg, tilskud til socialistiske bevægelser i fjerne lande, tilskud til politisk virksomhed i Danmark, blad-drift, der er fyldt med politisk propaganda, osv.

Fundamentet og begrundelsen for fradrag for faglige kontingenter er således skredet og næsten forsvundet.

Svar (11/3 94):

Skatteministeren (Stavad):

Efter ligningslovens § 13, stk. 1, kan der ved opgørelse af den skattepligtige indkomst fradrages udgifter til kontingenter til arbejdsgiverforeninger, fagforeninger og andre faglige sammenslutninger, der har til hovedformål at

varetage de økonomiske interesser for den erhvervsgruppe, hvortil den skattepligtige hører.

Loven definerer ikke, hvad der skal forstås ved »at varetage de økonomiske interesser«, men efter praksis anses foreninger og andre faglige sammenslutninger, der efter deres hovedformål skal indgå, faktisk indgår eller medvirker til at indgå såvel kollektive som enkeltstående aftaler om løn- og arbejdsvilkår, for omfattet af ligningslovens § 13, stk. 1. Også foreninger og faglige sammenslutninger, der ejer formue bestemt til anvendelse til understøttelse af medlemmer under faglig konflikt, er omfattet.

Endvidere omfatter bestemmelsen andre foreninger, der varetager medlemmernes faglige, økonomiske interesser, men som ikke forhandler kollektive overenskomster, og som ikke besidder formue bestemt til understøttelse af medlemmer under konflikt. Der er tale om brancheforeninger, erhvervsorganisationer, handelsstandsforeninger, handelsforeninger, landboforeninger og arbejdspladsklubber m.v.

Lovbestemmelsen, der fastslår, at hovedformålet skal være at varetage medlemmernes økonomiske interesser, udelukker imidlertid ikke, at midlerne i et vist begrænset omfang anvendes til andre formål.

Indtil der blev vedtaget indberetningspligt for kontingenter, blev det påset af ligningsmyndigheden, om der var grundlag for at fratække faglige kontingenter efter ligningslovens § 13, stk. 1.

Efter skattekontrollovens § 8 T skal de ovenfor nævnte faglige foreninger nu til brug for skatteligningen hvert år foretage indberetning til Told•Skat om de modtagne indbetalinger.

De indberetningspligtige skal anmelde sig til registrering hos Told•Skat, der administrerer og kontrollerer indberetningssystemet for at sikre, at oplysningerne til udskrivning på selvangivelserne er så korrekte som muligt. Som led i kontrollen med de indberetningspligtige foreninger m.v. kontrolleres også, om betingelserne i ligningslovens § 13, stk. 1, er opfyldt.

Jeg kan i den forbindelse oplyse, at Told- og Skattestyrelsen efter henvendelse fra en faglig organisation er i gang med at udarbejde en generel vejledning om reglerne for fradrag af kontingenter til faglige foreninger.

Spm. nr. S 798

Til trafikministeren (4/3 94) af:

Tom Behnke (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvor mange klagesager der har været efter indførelse af EF-kørekortet, specielt klager over manglende anvendelighed i de øvrige EU-lande?«

Begrundelse

Da EF-kørekortet blev tvangsindført i Danmark, var det med henvisning til, at der alligevel skulle være et fælles EF-kørekort, der skulle gælde i alle EF-landene.

Mange borgere var rasende over, at de skulle tvinges til at skifte kørekort, men mange trøstede sig med, at det så var gyldigt i alle EF-landene.

Siden har det vist sig, at der ikke er et eneste EU-land, der vil acceptere det danske EF-kørekort.

Tvangsombytningen skete således under falsk forklaring.

Det interessante for spørgeren er, hvor mange der har haft problemer med EF-kørekortet i de øvrige EU-lande, og hvordan problemerne er søgt løst.

Endelig har der været rygter om et helt nyt EU-kørekort, som skal indføres i alle EU-lande.

Svar (14/3 94):

Trafikministeren (Trøjborg):

Siden ombygningens start i 1990 er der blevet ombyttet ca. 1,7 millioner danske kørekort til EF-model. Jeg kan oplyse, at der ikke føres løbende statistik over antallet af klagesager over ombytning af kørekort til EF-model.

På baggrund af en optælling af journalkort i Færdselssikkerhedsafdelingen kan jeg dog oplyse, at der i Færdselssikkerhedsafdelingen i 1993 er registreret 12 sager som klagesager vedrørende ombytning til kørekort af EF-model. To af disse sager vedrørte spørgsmålet om refusion af gebyr som følge af ombytningspligt ved bopælsskifte til et andet EU-land af mere end et års varighed. Ingen af sagerne ses at være klager over det danske kørekorts manglende anvendelighed i de øvrige EU-lande.

Spm. nr. S 799

Til trafikministeren (4/3 94) af:

Tom Behnke (FP):

»Vil ministeren oplyse, om det er korrekt, at der skal indføres et nyt EU-kørekort, der skal være ens i alle EU-lande og kunne benyttes uhindret i alle EU-lande, herunder om kørekortholderne igen skal betale for en ombytning?«

Begrundelse

Der henvises til begrundelsen for spørgsmål nr. S 798.

Svar (14/3 94):

Trafikministeren (Trøjborg):

Efter det nugældende kørekortdirektiv fra 1980 (direktiv EØF 80/1263) er et kørekort udstedt af et EU-land gyldigt i et andet EU-land i op til et år efter, at indehaveren har bosat sig der. Kørekortene godkendes således af de øvrige EU-lande til kørsel i forbindelse med midlertidige ophold og til kørsel i indtil et år efter bopælsskifte.

Den 29. juli 1991 vedtog EF et nyt kørekortdirektiv (det såkaldte 2. kørekortdirektiv, direktiv EØF 91/439) med ikrafttræden den 1. juli 1996. Det fremgår bl.a. af dette direktiv, at de kørekort, som medlemsstaterne udsteder, anerkendes gensidigt. Dette indebærer, at EF-kørekort efter direktivets ikrafttræden ikke længere skal ombyttes ved bopælsskifte til et andet EU-land.

Den kørekortmodel, som direktivet foreskriver, angiver alene, hvorledes kørekort, som landene udsteder efter 1996, skal se ud. Direktivet indeholder ingen bestemmelser om ombytningspligt af allerede udstedte kørekort. De allerede udstedte kørekort af EF-model bevarer således deres gyldighed i overensstemmelse med deres indhold.

Spm. nr. S 820

Til sundhedsministeren (9/3 94) af:

Jan Kørpe Christensen (FP):

»Hvad kan ministeren oplyse vedrørende belægningsprocenterne på landets offentlige sygehuse?«

[Jan Kørpe Christensen]

Begrundelse

I en artikel i dagbladet Berlingske Tidende den 9. marts 1994 oplyses det, at Centralsygehuset i Næstved er normeret til godt og vel 300 senge, men i øjeblikket er der 350 patienter indlagt. Ifølge samme artikel hersker der lignende tilstande på Nykøbing Falster Sygehus, hvor der er plads til ca. 300 patienter, men hvor der i øjeblikket er indlagt 319 patienter.

I en artikel i dagbladet Politiken den 18. januar 1994 oplyses det, at belægningen på flere af landets sygehuse periodevis er mere end 100 pct.

I artiklen i Politiken peges der f.eks. på, at belægningen på de medicinske afdelinger på Bornholm er 100-110 pct. I Ribe Amt var belægningen ifølge artiklen i Politiken i november 1993 105 pct. I Vejle Amt er der belægningsprocenter nær ved 100, og på Sct. Maria Hospital i Vejle er belægningsprocenten ifølge artiklen 114. Ifølge samme artikel var belægningsprocenten på de lukkede afsnit på Bispebjerg Hospital i perioder på hele 150 pct.

I svaret bedes belægningsprocenterne for samtlige offentlige sygehuse oplyst måned for måned et år tilbage.

Svar (17/3 94):

Sundhedsministeren (Torben Lund):

Sundhedsministeriet har beregnet belægningsprocenterne på landets offentlige sygehuse måned for måned i 1993. Det forholdsvis omfattende statistiske materiale tilstilles spørgeren.

Ud over beregningerne af belægningsprocenterne på de enkelte sygehuse har Sundhedsministeriet beregnet landets samlede belægningsprocent i løbet af 1993. Belægningsprocenten var højest i marts med 86,8 pct. I juli måned var belægningen på 67,1 pct. Beregningerne er foretaget på baggrund af indberetninger til Landspatientregistret (LPR), og oplysningerne er af flere grunde usikre. Registreringen for 1993 er endnu ikke komplet. Specielt de sidste måneders belægningsprocenter vil derfor være for lave.

Desuden bemærkes, at belægningsprocenterne viser, hvor stor en andel af det normerede antal senge som optages af patienter. Antallet af disponible senge er imidlertid lavere end antallet af normerede senge, idet nogle afde-

linger i eksempelvis sommerperioden er lukket på grund af ferie.

Spm. nr. S 821

Til *sundhedsministeren (9/3 94)* af:

Jan Kørpe Christensen (FP):

»Hvad kan ministeren oplyse vedrørende belægningsprocenterne på sygehuse i sygehussektoren i de øvrige EU-lande og Sverige?«

Begrundelse

I en artikel i dagbladet Politiken den 18. januar 1994 oplyses det, at belægningen på flere af landets sygehuse periodevis er mere end 100 pct. I artiklen peges der således på, at der er tilfælde, hvor belægningen på landets sygehuse er 100-110 pct., 105 pct., nær ved 100 pct., 114 pct. og 150 pct.

Det forekommer indlysende, at så store belægningsprocenter har en række negative konsekvenser for driften på landets offentlige sygehuse, og at de er politisk uacceptable.

Spørgeren er bekendt med, at de nylige reformer af sygehussektoren i Sverige samt i andre EU-lande har bidraget til, at ventelisterne og ventetiderne på en række behandlinger er blevet reduceret.

På den baggrund finder spørgeren, at det er væsentligt at indhente oplysninger om, hvordan belægningsprocenterne er i andre landes sygehussektorer. Sådanne oplysninger vil kunne give mulighed for at vurdere, om det er muligt at indrette sygehussektoren på en måde, der sikrer, at markante overbelægninger undgås.

Svar (16/3 94):

Sundhedsministeren (Torben Lund):

Ved belægningsprocenter forstås, hvor stor en andel af det normerede antal senge der optages af patienter. Antallet af disponible senge er normalt lavere end antallet af normerede senge, idet nogle afdelinger i eksempelvis sommerperioden er lukket på grund af ferie. De reelle belægningsprocenter er derfor lidt højere end angivet nedenfor.

Fra OECD's database med oplysninger om sundhedsvæsenet kan følgende belægningsprocenter for 1990 og 1991 oplyses:

[Sundhedsministeren]

	1990	1991
Danmark	81,6 pct.	83,0 pct.
Frankrig	77,3 pct.	75,7 pct.
Irland	85,1 pct.	83,7 pct.
Holland	73,2 pct.	73,1 pct.
Tyskland	86,4 pct.	
Portugal	66,7 pct.	
Sverige	75,9 pct.	

Der foreligger endnu ikke oplysninger fra andre EU-lande for perioden efter 1991.

Spm. nr. S 822

Til *sundhedsministeren* (9/3 94) af:

Jan Kørpe Christensen (FP):

»Hvordan skønner ministeren at de høje belægningsprocenter – op mod 90 pct. og derover – på landets offentlige sygehuse påvirker driften af landets sygehuse vedrørende mulighederne for akutindlæggelser, mulighederne for at sikre en maksimal ventetid på tre måneder til patienter, der er visiteret til behandling eller operation, samt risikoen for fare i forbindelse med brand eller lignende ulykker?«

Begrundelse

I en artikel i dagbladet Berlingske Tidende den 9. marts 1994 oplyses det, at flere sygehuse i Storstrøms Amt har en massiv overbelægning. Et sygehus er normeret til godt og vel 300 patienter, men i øjeblikket er der 350 patienter indlagt. Et andet sygehus har plads til ca. 300 patienter, men der er i øjeblikket 319 patienter indlagt.

I en artikel i dagbladet Politiken den 18. januar 1994 oplyses det, at belægningen på flere af landets sygehuse periodevis er mere end 100 pct. I artiklen peges der således på, at der er tilfælde, hvor belægningen på landets sygehuse er 100-110 pct., 105 pct., nær ved 100 pct., 114 pct. og 150 pct.

Ifølge spørgeren har så store belægningsprocenter en række negative konsekvenser for driften af landets offentlige sygehuse. Således må de høje og uacceptable belægningsprocenter forventes at vanskeliggøre eller direkte umuliggøre regeringens målsætning om, at ingen skal vente mere end tre måneder på be-

handling eller operation. Det må ligeledes forventes, at de høje belægningsprocenter gør det vanskeligt for sygehuse at foretage akutindlæggelser. Der har tidligere fra sagkyndig side været peget på, at de mange senge på gangene vil vanskeliggøre eventuelt rednings- og slukningsarbejde i forbindelse med ildebrande, hvorfor de høje belægningsprocenter udgør en decideret sikkerhedsrisiko for patienterne og for personalet og andre, der i øvrigt måtte opholde sig på et offentligt sygehus.

Svar (16/3 94):

Sundhedsministeren (Torben Lund):

Høje belægningsprocenter må ikke få indvirkning på muligheden for at blive akut indlagt, såfremt der er behov for det. Det er da heller ikke min opfattelse, at noget sådant sker. Sygehuskommunerne har givet udtryk for, at en af begrundelserne for, at der kan være overbelægning, netop er, at der er et stort indtag af akutte patienter, som ikke kan afvises. Dette er særligt tilfældet på de medicinske afdelinger.

Vedrørende ventetider indgik regeringen og amterne i foråret 1993 en aftale, der indeholder en klar målsætning om, at ventetiden til sygdomsbehandling inden udgangen af 1995 skal være nedbragt til højst 3 måneder. Det er min forventning, at sygehusejerne lever op til den aftalte målsætning.

Vedrørende risiko ved brand i forbindelse med overbelægning kan jeg oplyse, at sygehuse med overbelægning søger alternativ placering af senge, for gangarealer anvendes til placering af senge.

Man kan derfor ikke ud fra belægningsprocenten slutte, at der er tale om en forøget risiko i tilfælde af brand.

Jeg vil i øvrigt henlede opmærksomheden på, at Folketinget den 17. marts 1994 ved behandlingen af forespørgsel nr. F 20, som blandt andet er stillet af spørgeren, skal drøfte problemstillinger i forbindelse med gangbelægning. I denne forbindelse vil jeg give en nærmere redegørelse herfor og for regeringens vurdering heraf.

Spm. nr. S 813

Til *justitsministeren* (8/3 94) af:

Tommy Dinesen (SF):

»Vil ministeren oplyse, hvorvidt det efter lo-

[Tommy Dinesen]

ven er muligt at fratage en landmand, der mishandler bedriftens dyr, retten til i fremtiden at have dyr på sin gård?»

Begrundelse

Ifølge Vestsjællands TV er en landmand på Slagelseegnen adskillige gange blevet anklaget for grov misrøgt af gårdens dyr.

Anklagerne er fremsat af den lokale dyreværnsforening og lokale dyrlæger, der har tilset de misrøgtede dyr.

Selv om der er indgivet adskillige anmeldelser for dyremishandling, har det dog ikke medført sigtelser mod den pågældende landmand.

Svar (16/3 94):

Justitsministeren (Erling Olsen):

Efter § 28, stk. 1, i dyreværnsloven (lov nr. 386 af 6. juni 1991) straffes den, som ved overanstrengelse, vanrøgt eller på anden måde behandler dyr uforsvarligt, med bøde, hæfte eller fængsel indtil 1 år. Har forholdet haft karakter af mishandling, er straffen fængsel indtil 1 år, og i gentagelsestilfælde fængsel indtil 2 år.

Den, som ved dom findes skyldig i mishandling eller grovere uforsvarlig behandling af dyr, kan ved dommen for bestandig eller for et nærmere fastsat tidsrum frakendes retten til at eje, bruge, passe eller slagte eller i det hele taget beskæftige sig personligt med dyr, jf. herved dyreværnslovens § 29, stk. 1.

Det følger endvidere af bestemmelsen, at den, der efter tidligere at have gjort sig skyldig i uforsvarlig behandling af dyr på ny findes skyldig i sådan overtrædelse, tillige kan frakendes retten til at befatte sig med dyr.

Den, der ved dom findes skyldig som ovenfor nævnt, kan således frakendes retten for bestandig eller for et nærmere fastsat tidsrum, ligesom forbudet kan begrænses til at angå bestemte arter af dyr.

Overtrædelse af forbudet straffes med bøde, hæfte eller fængsel indtil 6 måneder.

§ 29 indeholder endvidere en udtrykkelig regulering af spørgsmålet om, i hvilket omfang retten til at beskæftige sig med dyr kan tilbagegives, inden den i dommen fastsatte frakendelsestid er udløbet.

Supplerende svar på skriftligt besvaret spørgsmål:

Ad spm. nr. S 710

Fra justitsministeren er modtaget supplerende svar på et af medlem af Folketinget Gade (SF) stillet spørgsmål.

Spørgsmålet, der sammen med det foreløbige svar er optaget i Folketingstidende 1993-94, forhandlingerne sp. 7785, var sålydende:

Til *justitsministeren* (5/2 94) af:

Gade (SF):

»Vil ministeren sikre, at den igangværende midlertidige stikprøvekontrol af rejsende mellem Danmark og Sverige ikke tager karakter af en total kontrol af alle rejsende?«

Supplerende svar (14/3 94):

Justitsministeren (Erling Olsen):

Justitsministeriet har indhentet en udtalelse fra Rigspolitechefen, der har oplyst, at de udvidede kontroller ved indrejse fra Norge og Sverige sker inden for rammerne af artikel 8, stk. 1, 1. pkt., i Den nordiske Paskontroloverenskomst, hvorefter en kontraherende stat har ret til ved sin grænse til en anden nordisk stat at foretage stikprøvevis kontrol.

På baggrund af de udtalelser, der fremkom i udsendelsen i TV-Lorry den 14. februar 1994, har Rigspolitechefen indhentet en udtalelse fra politimesteren i Helsingør, som har oplyst, at det ved en beklagelig fejl kom til at fremstå således i interviewet, at der bliver foretaget kontrol af ca. 90 pct. af de rejsende. Det forholder sig retteligt således, at der er politipersonale til stede med henblik på kontrol ved ca. 90 pct. af færgeankomsterne, men at det kun er en lille del af samtlige rejsende, der kontrolleres. Indrejsekontrollen i Helsingør foretages således som stikprøvevis kontroller inden for rammerne af artikel 8, stk. 1, 1. pkt., i Den nordiske Paskontroloverenskomst.

Spm. nr. S 830

Til *miljøministeren* (11/3 94) af:

Gade (SF):

»Agtter ministeren at støtte kravet fra Irland og Island om et ekstraordinært møde i Paris-kommissionen med henblik på at løse tvisten om den nye britiske udledningstilladelse til oparbejdningsanlægget Thorp m.m. i Sellafield?«

[Gade]

Begrundelse

Irland har under et møde i Pariskommissionens arbejdsgruppe om radioaktive udledninger i februar foreslået indkaldelse til et ekstraordinært møde i Pariskommissionen. Regeringen gentog denne opfordring i det irske parlament den 1. marts 1994.

Under Nordisk Råds møde i Stockholm sagde den svenske miljøminister derimod, at der ikke forelå et sådant forslag fra den irske regering. Både Danmark og Sverige var repræsenteret på mødet i Pariskommissionens arbejdsgruppe og bør derfor være bekendt med det irske forslag, som får støtte af Island.

Grønlandske parlamentarikere opfordrede under Nordisk Råd Danmark til at støtte Island og Irland på grund af den trussel, som de forøgede udledninger fra Sellafeld udgør for de grønlandske fiskeriinteresser.

Ifølge konventionen kræver det tre medlemslande at indkalde til et ekstraordinært møde. Thorp vil højst sandsynligt starte den 18. marts 1994, hvis ikke det lykkes formanden for Pariskommissionen at overbevise Storbritannien om at vente, indtil et eventuelt ekstraordinært møde er afholdt og tvisten løst.

Svar (17/3 94):

Miljøministeren (Torben Lund, fg.):

Miljøstyrelsen har den 15. marts 1994 i København haft en uformel drøftelse med de irske myndigheder, og der er under disse drøftelser ikke kommet argumenter frem, som efter dansk opfattelse gør det formålstjenligt at indkalde til et ekstraordinært møde i Pariskommissionen vedrørende Thorps udledningstilladelse.

I stedet enedes man om i fællesskab at forfølge sagen under embedsmandsmødet den 21.-25. marts 1994 i Pariskommissionens komité for »Programmes and Measures« (PRAM), hvor rapporten fra mødet i februar 1994 i kommissionens arbejdsgruppe om radioaktive udledninger er på dagsordenen, samt efterfølgende i fællesskab at følge dette op på Pariskommissionens ordinære møde i juni 1994 og forsøge at gøre Thorp til et hovedemne dér.

Danmark og Irland er således enige om at holde kontakt med henblik på at forberede en koordineret indsats på møderne, herunder fortsat at opfordre Storbritannien til at vedtage

og efterleve Pariskommissionens rekommandation 93/5 vedrørende forøgelse af udledning af radioaktive stoffer fra oparbejdningsanlæg. Endvidere vil man lægge vægt på en drøftelse af spørgsmålet om beskyttelse af det marine miljø ved udledning af radioaktive stoffer.

For så vidt angår den nordiske indgangsvinkel til sagen, skal jeg oplyse, at miljøministrene på Nordisk Råds session i sidste uge drøftede værdien af et ekstraordinært møde i Pariskommissionen, og der blev rejst tvivl om nytten af dette ud fra den betragtning, at Storbritannien vil kunne afvise at deltage.

De nordiske miljøministre besluttede imidlertid, at de nordiske lande vil rejse sagen under Pariskommissionens ordinære møde i juni 1994. De nordiske lande var også enige om sammen at fortsætte deres engagement blandt andet for at få Storbritannien til at slutte sig til rekommandation 93/5 og kræve svar fra Storbritannien om opfølgning af rekommandation 88/4 om oparbejdningsanlæg.

Spm. nr. S 831

Til *landbrugsministeren* (11/3 94) af:

Gade (SF):

»Vil ministeren oplyse baggrunden for indførelse af EU's regler om æg fra volierehønseshold, herunder hvilke typer anlæg (indretning og flokstyrrelse) der gav anledning til disse regler, samt oplyse, om ministeren har kendskab til, hvor stor udbredelsen af ovennævnte volierehønseshold er i EU i dag?«

Begrundelse

Volierehønseshold er en mulighed, der er sammenlignelig med traditionelle burhønseshold og skrabeægssystemer, hvad angår effektivitet, men som formentlig samtidig har visse dyreetiske fordele. Spørgeren ønsker derfor at få belyst baggrunden for og situationen omkring volierehønseshold i EU, idet muligheden for at købe æg fra volierehøns må antages at have en vis forbrugerinteresse.

Svar (17/3 94):

Landbrugsministeren (Bjørn Westh):

I 1985 blev der åbnet mulighed for at forsyne ægpakninger med angivelse af oplysninger om særlige produktionssystemer.

[Landbrugsministeren]

Fastsættelsen af reglerne om angivelse af oplysninger om produktionssystemer skete ud fra hensynet til de virkninger, sådanne oplysninger kan have for konkurrencen og samhandelen inden for ægsektoren.

For at beskytte forbrugerne mod vildledende udsagn, som kunne blive anvendt med henblik på at opnå højere priser end de gældende priser for æg fra burhøns, er det nødvendigt at fastsætte minimumskriterier for de særlige produktionssystemer og regler for registrering og kontrol af denne produktion.

For volierehønsehold er det fastsat, at æggen skal være produceret på bedrifter, hvor – belægningstætheden ikke overstiger 25 høns pr. m² gulvareal, hønsene har adgang til, og – bygningens indre er forsynet med siddepinde af en sådan længde, at hver høne råder over mindst 15 cm.

I Danmark er tre producenter godkendt til produktion af æg med angivelsen »æg fra volierehønsehold«.

For 1992 foreligger der følgende statistiske oplysninger om produktionen af æg med angivelsen »æg fra volierehønsehold«.

	Gns. antal æglæggende høner	Antal leverede æg til pakkeri (1.000 stk.)	Antal solgte æg fra pakkeri (1.000 stk.)
Tyskland	5.683	1.432	1.388
Frankrig	190.430		
UK	1.218.899	280.721	170.352
Irland	4.100	560	413
Belgien	32.205	8.947	0
Holland	311.808	37.770	–
Italien	–	–	–
Danmark	4.000	832	176
Grækenland	–	–	–
Spanien	–	–	–
Portugal	–	–	–
	1.767.125	330.262	172.329

Spm. nr. S 787

Til *industri- og samordningsministeren* (2/3 94) af:

Grove (KF):

»Hvad kan ministeren oplyse om resultatet af de svenske optagelsesforhandlinger med EU, for så vidt angår Sveriges tekniske handelshindringer mod danske pølser?«

Begrundelse

I et svar på et tidligere spørgsmål (S 673) oplyste ministeren, at hun forventede, at problemet med de tekniske handelshindringer ville blive løst i forbindelse med Sveriges optagelsesforhandlinger med EU. De forhandlinger er nu på plads, og derfor må det være muligt at få oplyst, om ministerens forventninger holder stik.

Svar (14/3 94):

Industri- og samordningsministeren (Mimi Jakobsen):

Forhandlingerne med Sverige om de nærmere betingelser for optagelse i Den Europæiske Union blev som bekendt afsluttet den 1. marts 1994.

Forudsat at der opnås tilslutning hertil ved den planlagte folkeafstemning, forventes det, at Sverige bliver medlem den 1. januar 1995.

Der er for Sverige ikke forudset nogen overgangsordning, hvorfor reglerne vedrørende såvel det indre marked som den fælles landbrugspolitik vil træde i kraft umiddelbart ved tiltrædelsen.

Særlige svenske toldsætter vil derfor skulle bortfalde ved tiltrædelsen. De pågældende pølser er ikke omfattet af de særlige salmonella-derogationer, der er meddelt Sverige, hvor-

[Industri- og samordningsministeren]

for der ikke ses at være noget til hinder for en fri samhandel med disse varer fra tiltrædelsen.

Spm. nr. S 827

Til *socialministeren* (10/3 94) af:

Eva Kjer Hansen (V):

»Vil ministeren redegøre for udmålingen af kontanthjælp i følgende eksempler, hvor huslejen forudsættes ens:

- Et ægtepar med 1 fællesbarn, hvor manden er førtidspensionist og hustruen får kontanthjælp.
- Et ægtepar uden børn, hvor manden er førtidspensionist og hustruen får kontanthjælp.
- Et ægtepar med 1 fællesbarn, hvor manden får kontanthjælp og hustruen får SU.
- Et ægtepar uden børn, hvor manden får kontanthjælp og hustruen får SU.
- Et ægtepar med 1 fællesbarn, hvor manden får dagpenge og hustruen får bistandshjælp.
- Et ægtepar uden børn, hvor manden får dagpenge og hustruen får bistandshjælp?»

Svar (15/3 94):

Socialministeren (Yvonne Herløv Andersen):

Til et ægtepar udmåles den skattepligtige kontanthjælp efter bistandslovens § 37 som summen af de beløb, hver af ægtefællerne er berettiget til, med fradrag for ægteparrets øvrige indtægter.

Et ægtepar med et fælles barn er efter bistandslovens § 37 hver berettiget til et månedligt beløb på 80 pct. af dagpengemaksimum svarende til 8.852 kr. Samlet er ægteparret således berettiget til en hjælp efter § 37 på 17.704 kr. med fradrag for ægteparrets øvrige indtægter.

Et ægtepar uden børn er efter bistandslovens § 37 hver berettiget til et månedligt beløb på 50 pct. af dagpengemaksimum svarende til 5.546 kr. Samlet er ægteparret således berettiget til en hjælp efter § 37 på 11.092 kr. med fradrag for ægteparrets øvrige indtægter.

Ud over den skattepligtige hjælp efter § 37 kan der til et ægtepar ydes en særlig skattefri støtte efter § 37 a. Den særlige støtte gives med det beløb, hvormed ægteparrets nettoboligudgifter overstiger det grænsebeløb, der efter Socialministeriets bekendtgørelse nr. 824 af 13. oktober 1993 kan fastsættes for ægteparret.

For et ægtepar uden børn udgør grænsebeløbet 2.400 kr. pr. måned. For et ægtepar med et fælles barn udgør grænsebeløbet 5.000 kr. pr. måned.

Er de månedlige nettoboligudgifter f.eks. 3.500 kr., vil ægteparret uden børn kunne få en særlig støtte på 1.100 kr., medens ægteparret med et fælles barn ikke vil kunne få udbetalt særlig støtte.

Såfremt ægteparrets øvrige indtægter overstiger den skattepligtige kontanthjælp, der kan ydes efter § 37, vil ægteparrets hjælp efter § 37 bortfalde, og værdien efter skat af den indtægt, der ligger ud over § 37-niveauet, vil blive fradraget i den særlige støtte efter § 37 a.

I de i spørgsmålet nævnte eksempler kan kontanthjælpen opgøres til følgende (nettoboligudgifterne antages i alle tilfælde at være 3.500 kr. pr. måned):

- *Et ægtepar med 1 fællesbarn, hvor manden er førtidspensionist og hustruen får kontanthjælp.*

Uden indtægtsfradrag har ægteparret ret til 17.704 kr. pr. måned i skattepligtig kontanthjælp efter § 37.

Antages det, at der er tale om mellemste førtidspension, udgør den månedlige pension for manden, efter at pensionstillægget er reduceret med den udmålte kontanthjælp til hustruen, 6.757 kr., hvoraf invaliditetsbeløbet udgør 1.798 kr. Da invaliditetsbeløbet efter bistandslovens § 38, stk. 2, ikke skal fradrages i kontanthjælpen, fradrages 4.959 kr. i den til ægteparret efter § 37 udmålte skattepligtige kontanthjælp, som herefter udgør 12.745 kr.

Der ydes ikke særlig støtte efter § 37 a til ægteparret.

- *Et ægtepar uden børn, hvor manden er førtidspensionist og hustruen får kontanthjælp.*

Uden indtægtsfradrag har ægteparret ret til 11.092 kr. pr. måned i skattepligtig kontanthjælp efter § 37.

Som i foregående eksempel udgør den månedlige pension for manden 6.757 kr., hvoraf invaliditetsbeløbet udgør 1.798 kr. Der fradrages 4.959 kr. i den til ægteparret efter § 37 udmålte skattepligtige kontanthjælp, som herefter udgør 6.133 kr.

Der ydes efter § 37 a en særlig skattefri støtte til ægteparret på 1.100 kr.

- *Et ægtepar med 1 fællesbarn, hvor manden får kontanthjælp og hustruen får SU.*

[Socialministeren]

Uden indtægtsfradrag har ægteparret ret til 17.704 kr. pr. måned i skattepligtig kontanthjælp efter § 37.

SU består månedligt af en stipendieandel på 3.469 kr. og en låneandel på 1.534 kr. Der fradrages derfor 5.003 kr. i den til ægteparret efter § 37 udmålte skattepligtige kontanthjælp, som herefter udgør 12.701 kr.

Der ydes ikke særlig støtte efter § 37 a til ægteparret.

– *Et ægtepar uden børn, hvor manden får kontanthjælp og hustruen får SU.*

Uden indtægtsfradrag har ægteparret ret til 11.092 kr. pr. måned i skattepligtig kontanthjælp efter § 37.

Der fradrages som i forrige eksempel 5.003 kr. i den til ægteparret efter § 37 udmålte skattepligtige kontanthjælp, som herefter udgør 6.089 kr.

Der ydes efter § 37 a en særlig skattefri støtte til ægteparret på 1.100 kr.

– *Et ægtepar med 1 fællesbarn, hvor manden får dagpenge og hustruen får kontanthjælp.*

Uden indtægtsfradrag har ægteparret ret til 17.704 kr. pr. måned i skattepligtig kontanthjælp efter § 37.

Maksimum dagpenge udgør 509 kr. pr. dag. Regnes med 261 dage pr. år, udgør dagpengene 132.849 kr. pr. år og 11.071 kr. pr. måned.

Det månedlige dagpengebeløb fradrages i den til ægteparret efter § 37 udmålte skattepligtige kontanthjælp, som herefter udgør 6.633 kr.

Der ydes ikke særlig støtte efter § 37 a til ægteparret.

– *Et ægtepar uden børn, hvor manden får dagpenge og hustruen får kontanthjælp.*

Uden indtægtsfradrag har ægteparret ret til 11.092 kr. i skattepligtig kontanthjælp efter § 37.

Der fradrages som i forrige eksempel 11.071 kr. i den til ægteparret efter § 37 udmålte skattepligtige kontanthjælp, som herefter udgør 21 kr. (Når der udbetales supplerende kontanthjælp, selv om hver af ægtefællerne i kontanthjælp efter § 37 kun kan få 50 pct. af de maksimale dagpenge, skyldes det afrundingsmetoden, idet såvel dagpenge- som kontanthjælpsatsen afrundes til et beløb i hele kr. pr. dag).

Der ydes efter § 37 a en særlig skattefri støtte til ægteparret på 1.100 kr.

Spm. nr. S 828

Til *socialministeren* (10/3 94) af:

Eva Kjer Hansen (V):

»Vil ministeren redegøre for de ændringer, der er gennemført pr. 1. januar 1994 i udmålingen af kontanthjælp i forhold til tidligere?«

Svar (15/3 94):

Socialministeren (Yvonne Herløv Andersen):

I svaret vil jeg gennemgå hovedlinjerne i den omlægning af kontanthjælpsudmålingen, der er sket pr. 1. januar 1994.

Før 1. januar 1994 udmålte kontanthjælpen som en skattefri, men personfradragsreducerende hjælp bestående af en grundydelse, et boligtillæg og et børnetillæg.

Grundydelsen udgjorde for en enlig 3.002 kr. pr. måned i de første 9 måneder og herefter 2.641 kr. Til et ægtepar beregnedes to grundydelse.

Boligtillægget svarede til de faktiske boligudgifter med fradrag af tilskud efter boliglovgivningen.

Børnetillægget udgjorde 1.158 kr. pr. barn under 18 år. Bidrag fra den anden af forældrene blev fradragt i tillægget. Betalte kontanthjælpsmodtageren underholdsbidrag til et barn, udgjorde børnetillægget samme beløb som det fastsatte bidrag, dog højst normalbidraget (= 695 kr.).

Omlægningen pr. 1. januar 1994 indebærer, at kontanthjælpen efter § 37 nu beregnes som en fast skattepligtig ydelse, der månedlig udgør 8.852 kr. (80 pct. af dagpengemaksimum) for personer med forsørgelsespligt for børn og 5.546 kr. (50 pct. af dagpengemaksimum) for personer uden en sådan forsørgelsespligt.

Inden for den skattepligtige ydelse efter § 37 er der ud over det løbende underhold til familien plads til en vis boligudgift. Der beregnes derfor ikke længere et boligtillæg, der svarer til de faktiske boligudgifter. I stedet ydes efter bistandslovens § 37 a en særlig skattefri støtte til personer, for hvem boligudgifternes størrelse og/eller antallet af børn betyder, at den faste skattepligtige ydelse giver et rådighedsbeløb på et lavere niveau, end de ville have haft ved en udmåling efter de tidligere regler.

Den særlige støtte kommer til udbetaling, når nettoboligudgifterne overstiger de grænsebeløb, der fremgår af Socialministeriets be-

[Socialministeren]

kendtgørelse nr. 824 af 13. oktober 1994. Disse grænsebeløb er fastsat således, at de svarer til den boligudgift, som kontanthjælpsmodtagerne kan afholde inden for den skattepligtige hjælp efter § 37 uden niveaumæssigt at blive ringere stillet, end hvis hjælpen var blevet udmålt efter de tidligere regler.

For en person, der ikke har forsørgelsespligt over for børn, udgør grænsebeløbet 1.200 kr. pr. måned.

For en person, der har forsørgelsespligt for et hjemmeboende barn, udgør grænsebeløbet 2.500 kr. pr. måned. For hvert hjemmeboende barn ud over det første nedsættes grænsebeløbet med 500 kr.

For en person, der har forsørgelsespligt for et udeboende barn, udgør grænsebeløbet 2.600 kr. pr. måned. For hvert udeboende barn ud over det første nedsættes grænsebeløbet med 400 kr.

Ved opgørelse af den nettoboligudgift, der danner udgangspunkt for beregning af den særlige støtte efter § 37 a, medregnes for lejere huslejudgiften efter fradrag af tilskud efter boliglovgivningen og for ejere beskatningen af overskuddet af egen bolig samt terminsudgiften fratrukket værdien af skattefradraget. Endvidere medregnes i nettoboligudgifterne udgiften til vand, varme, gas, elektricitet og andre løbende udgifter, der er knyttet til boligen.

Ud over at ydelserne er bygget op på en anden måde, er der ikke sket ændringer i de generelle principper for ydelse af kontanthjælp.

Det er således fortsat en betingelse for at få kontanthjælp på et højere niveau end 80 pct. af dagpengemaximum efter skat, at den samlede hjælp ikke overstiger 90 pct. af modtagerens hidtidige indtægter efter skat.

Princippet for indtægtsfradrag er videreført, idet indtægter først fradrages med den pålydende værdi i den skattepligtige kontanthjælp efter § 37. Overstiger indtægterne den beregnede skattepligtige kontanthjælp efter § 37, bortfalder hjælpen efter § 37, og værdien af den overskydende indtægt efter skat fradrages i den eventuelle særlige skattefrie støtte efter § 37 a, som pågældende er berettiget til.

Den gensidige forsørgelsespligt mellem ægtefæller er ligeledes bevaret, således at der, når en af ægtefællerne ansøger om kontanthjælp, først udmåles kontanthjælp til ægteparret samlet og derefter foretages fradrag i den beregnede hjælp for begge ægtefællers indtægter.

Spm. nr. S 809

Til *justitsministeren* (7/3 94) af:

Birgitte Husmark (SF):

»Hvor mange tidligere Thulearbejdere er blevet retsmedicinsk obduceret, på hvis initiativ er det sket, hvem har mulighed for at tage initiativ til analyse af udtaget væv m.v., og hvem har rådighed over indtil dato indsamlede analysedata?«

Foreløbigt svar (16/3 94):

Justitsministeren (Erling Olsén):

Justitsministeriet har til brug ved besvarelsen af spørgsmålet anmodet Sundhedsministeriet om en udtalelse.

Når udtalelsen foreligger, vil Justitsministeriet vende tilbage til sagen.

Spm. nr. S 810

Til *sundhedsministeren* (7/3 94) af:

Birgitte Husmark (SF):

»Hvilken aftale, indgået mellem hvilke parter, er årsagen til, at de i Kaare Ulbaks penge-skab på Statens Institut for Strålehygiejne beroende oplysninger om Thuleulykken og dens konsekvenser ikke må frigives (jf. TV-Avisen den 2. marts 1994 kl. 21.00)?«

Svar (16/4 94):

Sundhedsministeren (Torben Lund):

Regeringen rettede i 1987 henvendelse til de amerikanske myndigheder gennem den danske ambassade i Washington med anmodning om en række oplysninger om Thuleulykken.

I første halvdel af 1988 modtog den danske ambassade i Washington fra det amerikanske udenrigsministerium i flere omgange diverse materiale som svar på henvendelsen. Dette materiale befinder sig på Statens Institut for Strålehygiejne.

Det amerikanske udenrigsministerium har i forbindelse med udleveringen af materiale over for den danske ambassade i Washington præciseret, at materialet kun er blevet frigivet til den danske regering og ikke kan videregives til tredjemand uden amerikansk accept.

Regeringen har via ambassaden i Washington rettet henvendelse til de amerikanske myndigheder med henblik på at få udvirket en amerikansk accept til at frigive materialet.

Spm. nr. S 811

Til *statsministeren* (7/3 94) af:

Birgitte Husmark (SF):

»Er der med den nuværende politiske situation mulighed for at få ophævet klausuleringen af indholdet af det møde, daværende udenrigsminister Poul Hartling havde i USA umiddelbart efter nedstyrtningen af B 52-bombemaskinen ved Thulebasen i januar 1968, specielt med hensyn til indholdet af bomberne og deres tændingsanordninger?«

Begrundelse

Det hemmelighedskræmmeri vedrørende nedstyrtningen af den atombombebevæbnede amerikanske B 52-maskine, som skiftende danske (og amerikanske) regeringer har udvist – ikke mindst med hensyn til de mulige helbredsmæssige konsekvenser for de daværende arbejdere på Thulebasen – er et mørkt kapitel i det demokrati, vi ellers gerne roser os af. Der bør nu være mulighed for, at USA og Danmark i fællesskab enes om at frigive de 26 år gamle oplysninger.

Svar (16/3 94):

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Daværende udenrigsminister Poul Hartling besøgte ikke USA umiddelbart efter nedstyrtningen af det amerikanske B 52-bombefly ved Thule den 21. januar 1968.

Poul Hartling aflagde derimod besøg i USA i tiden 3.-8. juni 1968. Under dette besøg havde udenrigsministeren blandt andet samtaler med den daværende amerikanske udenrigsminister Dean Rusk, den daværende amerikanske forsvarsminister Clark Clifford og den daværende amerikanske viceforsvarsminister Paul Nitze.

Under disse samtaler blev Thulesagen kort drøftet. Der ses ikke under udenrigsministerens samtaler i USA at være fremkommet nyt om indholdet af bomberne eller disses tændingsanordninger.

Spm. nr. S 812

Til *sundhedsministeren* (7/3 94) af:

Birgitte Husmark (SF):

»Hvornår agter ministeren at fremsætte en handlingsplan til bekæmpelse af husstøvmide-allergi?«

Begrundelse

I oktober 1993 forlød det i dagspressen, at en handlingsplan var klar, men blev bremset på grund af uenighed om, hvem der skulle finansiere de anbefalede initiativer. Hvis der findes målrettede og effektive handlemuligheder, der væsentligt kan nedbringe antallet af allergiske og astmatiske lidelser, er det helt uacceptabelt, at de ikke kommer på bordet.

Svar (14/3 94):

Sundhedsministeren (Torben Lund):

En handlingsplan til bekæmpelse af husstøvmideallergi hører under socialministerens arbejdsområde. Jeg har derfor indhentet en udtalelse fra Socialministeriet, der oplyser følgende:

»Socialministeriet kan oplyse, at Socialministeriet har nedsat en uformel projektgruppe, der er blevet anmodet om at se på mulighederne for at yde hjælp til anskaffelse af mekaniske ventilationsanlæg til astma-allergipatienter efter bistandslovens § 59. Projektgruppen har bl.a. drøftet en interventionsplan – udarbejdet af en arbejdsgruppe under Sundhedsstyrelsen – for forebyggelse af allergenspecifikke symptomer hos husstøvmideallergikere.

Projektgruppen, der består af repræsentanter for Kommunernes Landsforening, Amtsrådsforeningen i Danmark, Dansk Selskab for Allergologi, Sundhedsstyrelsen, Den Sociale Ankestyrelse og Socialministeriet, forventer at afslutte sit arbejde inden udgangen af marts 1994.«

Jeg kan henholde mig til det af Socialministeriet udtalte.

Spm. nr. S 814

Til *sundhedsministeren* (7/3 94) af:

Birgitte Husmark (SF):

»Skal ministerens besvarelse af spørgsmål nr. S 711 forstås således, at de af formanden for Den Centrale Videnskabsetiske Komité fremsatte overvejelser om politianmeldelse af to navngivne medlemmer af det videnskabsetiske komitéssystem, under henvisning til deres

[Birgitte Husmark]

udtalelser den 6. december 1991 til Weekend-avisen, er uden juridisk grundlag, idet medlemmerne af komitésystemet først blev undergivet straffelovens regler om tavshedspligt den 1. oktober 1992, hvor lov om et videnskabs-etisk komitéssystem trådte i kraft, og mener ministeren, at de pågældende komitémedlemmer i dag ville have overtrådt straffelovens bestemmelser, hvis de til en avis havde fremsat de samme udtalelser vedrørende deres virke i komitésystemet?»

Svar (16/3 94):

Sundhedsministeren (Torben Lund):

Ved ikrafttrædelsen den 1. oktober 1992 af lov nr. 503 af 24. juni 1992 om et videnskabs-etisk komitésystem m.v. blev komitésystemet som andre offentlige myndigheder undergivet reglerne om tavshedspligt i forvaltningsloven, som bl.a. henviser til straffelovens § 152 om tavshedspligt.

Med hensyn til spørgsmålet om lovgrundlaget i tiden før lovens ikrafttræden er det et domstolsanliggende at afgøre, hvorvidt en overtrædelse af den daværende forretningsordens regler om tavshedspligt kan medføre strafansvar i organisationer baseret på privat grundlag, men som udfører offentlig virksomhed af den pågældende karakter.

For så vidt angår spørgsmålet om, hvorvidt tavshedspligten under den eksisterende retstilstand ville være overtrådt i det nævnte tilfælde, mener jeg ikke, at jeg kan gå ind i en nærmere vurdering heraf, jf. min besvarelse af spørgsmål nr. S 711.

En afgørelse af, om tavshedspligtsbestemmelserne (straffelovens § 152) er overtrådt, henhører under domstolene.

Overtrædelse af tavshedspligten er som udgangspunkt undergivet privat påtale, men i særlig grove tilfælde kan anklagemyndigheden rejse tiltale, når den forurettede anmoder herom.

Endelig vil jeg for god ordens skyld bemærke, at medlemmer af komitésystemet selvfølgelig ikke er afskåret fra – i en bredere sammenhæng og i anonymiseret form – at tage trufne afgørelser op til debat i offentligheden.

Spm. nr. S 801

Til *fiskeriministeren (7/3 94)* af:

Niels Højland (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvor mange fiskere der inden for de seneste fem år er idømt bøder og konfiskation i forbindelse med ulovligt fiskeri, hvad forseelserne har været, størrelserne af de idømte bøder og konfiskationer, samt hvor mange verserende sager der i øjeblikket behandles eller venter på behandling ved domstolene?»

Begrundelse

Spørgeren er bekymret for den dramatiske udvikling i antallet af domme vedrørende ulovligt fiskeri og straffenes urimelige størrelser og ønsker derfor udviklingen belyst.

Svar (17/3 94):

Fiskeriministeren (Bjørn Westh):

Fiskeriministeriet er ikke i stand til at oplyse om alle sager, hvor der er idømt bøde og konfiskation inden for de seneste 5 år, da hverken politiet eller Fiskeriministeriet fører et register over sager, der omfatter idømmelse af bøde og konfiskation for overtrædelser af lovgivningen om fiskeriet.

Fiskeriministeriet kan oplyse, at der verserer 65 sager ved politiet mod fiskere på baggrund af bilagskontrol, hvor der kan blive tale om konfiskation og bøde.

Fiskeriministeriet har endvidere et antal sager under forberedelse, men er på nuværende tidspunkt ikke i stand til at oplyse om det endelige antal sager, der vil blive rejst.

Spm. nr. S 802

Til *fiskeriministeren (7/3 94)* af:

Niels Højland (FP):

»Vil ministeren oplyse, om det forsøgsfiskeri, der er iværksat i Østersøen med deltagelse af højst 60 ud af 600 både, er udtryk for, hvad ministeren skønner fiskeriet kan bære, eller udtryk for en i ministeriet udarbejdet »Endlösung« for det bornholmske fiskeri?»

Begrundelse

Den danske fiskerflåde er gennem de sene-

[Niels Højland]

ste år skåret kraftigt ned, fra 136.488 bruttoregister-ton i 1987 til under 100.000 bruttoregister-ton ved udgangen af 1993, og herunder har fiskerflåden på Bornholm taget sin del af nedskæringen.

Det er derfor spørgerens opfattelse, at det forsøg, der igangsættes, og som kun skal omfatte 10 pct. af flåden, mens resten skal have tildelt en lille kvote kombineret med økonomisk kompensation, må være udtryk for ministerens opfattelse af, hvad fiskeriet aktuelt kan bære, eller må have baggrund i en afvikling af det bornholmske fiskeri.

Svar (17/3 94):

Fiskeriministeren (Bjørn Westh):

Indledningsvis må jeg bemærke, at jeg finder, at en del af ordvalget i spørgsmålet er beklageligt og uden sammenhæng med indholdet af det, der ønskes oplyst.

Om torskefiskeriet i Østersøen kan jeg oplyse, at jeg har sat et forsøg i gang, hvor en gruppe fiskere kan få en individuel mængde, der gælder for hele 1994.

Forsøget er henvendt til de fiskere, der er meget afhængige af fiskeriet efter torsk.

Der er tilsvarende forsøg i gang i andre fiskerier.

Formålet med forsøgene er at undersøge, om det er muligt at opnå en forbedret økonomi ved at give fiskerne mulighed for selv at tilrettelægge fiskeriet over en længere periode.

Når jeg kender resultaterne af forsøgene, vil jeg tage stilling til, om der fremover på et forventet bedre kvotegrundlag skal indføres mere generelle ordninger med individuelle mængder.

Jeg har samtidig søgt iværksat en frivillig oplægningsordning for fartøjer, der ikke indgår i forsøget med alternativ regulering. Ordningen retter sig mod fartøjer, der har en vis afhængighed af torskefiskeriet i Østersøen. Ordningen tager udgangspunkt i de regler og satser, der gælder i medfør af EF's forordning om strukturinterventioner inden for fiskeriet.

Spm. nr. S 803

Til fiskeriministeren (7/3 94) af:

Niels Højland (FP):

»Vil ministeren oplyse, om der for at opfylde EF-kontrolbestemmelserne i forbindelse

med den forventede iværksættelse af forsøg med fiskeri af sild til industribrug i Østersøen vil blive stillet krav om eller ikke vil blive stillet krav om, at de deltagende fartøjer som et led i forsøget skal indgå i en ordning med satellitovervågning?«

Begrundelse

Det fremgår af Havfiskeren af 3. marts, side 2, at et forsøg i Østersøen er under opsejling, og der vil tilsyneladende blive knyttet betingelser omkring satellitovervågning til forsøget.

Spørgeren er af den opfattelse, at der vil være tale om regulært bondefangeri, såfremt fiskerne grundet på deres økonomisk trængte situation »frivilligt« tvinges til at lade sig døgnovervåge af Unionens satellitter mod at få »lov« til at fange lidt flere sild.

Spørgeren ønsker derfor ministerens svar på, om ministeren vil lade døgnovervågning fra satellitter indgå som en betingelse for deltagelse i fiskeriet.

Svar (17/3 94):

Fiskeriministeren (Bjørn Westh):

I henhold til Rådets forordning nr. 2847/93 af 12. oktober 1993 om indførelse af en kontrolordning under den fælles fiskeripolitik er medlemsstaterne forpligtet til i samarbejde med Kommissionen at gennemføre pilotprojekter for visse kategorier af fartøjer vedrørende et jord- eller satellitbaseret system med løbende bestemmelse af fiskerfartøjernes position samt datatransmission ved hjælp af satellitkommunikation.

Formålet er at etablere et erfaringsgrundlag for anvendelse af et jord- eller satellitbaseret system med løbende registrering af fiskerfartøjernes position samt datatransmission ved hjælp af satellitkommunikation.

Kommissionen har fundet det hensigtsmæssigt at afprøve anvendelse af et satellitbaseret system i forbindelse med pilotprojektet vedrørende fiskeri af sild til industribrug, idet fiskeriet af hensyn til bestandssituationen begrænses områdemæssigt.

Det forventes imidlertid ikke, at satellitkommunikation kan bringes i anvendelse før ud på eftersommeren eller efteråret.

Ved fiskeri af sild til industribrug i Østersøen og ud for de baltiske lande vil der endvidere

[Fiskeriministeren]

typisk være tale om relativt store fartøjer, som ifølge grundlaget for pilotprojekterne kan omfattes. Hertil kommer, at der er tale om flere forskellige fiskerizoner, hvor Danmark i henhold til indgåede aftaler mellem Kommissionen og de pågældende lande har kvoter af forskellig størrelse.

Det er af væsentlig betydning, at fiskeriet løbende følges i de forskellige fiskerizoner, så det sikres, at fiskeriet holder sig inden for det aftalte kvoteloft. Ikke mindst af hensyn til EU's og Danmarks fremtidige fiskerimuligheder i tredjelands fiskerizoner er det vigtigt fremover at sikre de bedst mulige tekniske betingelser for overholdelse af de indgåede aftaler.

Generelt kan det oplyses, at der ikke – som spørgeren antyder i sin begrundelse for spørgsmålet – skulle være planer om, at den enkelte fisker overvåges døgnet rundt af satellitter. Der er derimod alene tale om forsøg med en mere sikker positionsbestemmelse af fiskerfartøjer f.eks. med henblik på i tvivlstilfælde at fastslå, i hvilke nationers fiskerizoner et fiskeri drives.

Spm. nr. S 794

Til *boligministeren* (3/3 94) af:

Kirsten Jacobsen (FP):

»Vil ministeren venligst oplyse, hvordan udviklingen i kreditforeningernes gebyrer har været for støttet byggeri de seneste 5 år, samt hvilke økonomiske konsekvenser det har haft for det offentlige?«

Begrundelse

Svaret bedes givet med angivelse af procent af hovedstol (restgæld).

Svar (11/3 94):

Boligministeren (Kofod-Svendsen):

I henhold til realkreditlovens § 47 skal boligministeren godkende institutternes satser for gebyr, indskud og løbende bidrag til administration og reservefondsopbygning for lån, hvortil der ydes statsstøtte.

Jeg skal oplyse, at satserne har været uændrede igennem de seneste 5 år. De løbende bidrag udgør således 0,3 pct. p.a. af hovedstolen på nominallån og 1,9 pct. af renter og afdrag på indekslån.

Gebyrer og bidrag øger de statslige udgifter til det støttede boligbyggeri, idet gebyrerne forhøjer hovedstolen og bidragene virker som et rentetillæg. Ved forhøjelse af de løbende bidrag vil det være staten og ikke beboerne, der kommer til at betale forhøjelsen.

Staten har således ikke haft merudgifter som følge af stigninger i institutternes bidragssatser, sådan som det i de senere år er sket på andre udlånsområder.

Afslutningsvis bemærkes, at der groft regnet lånes omkring 7 mia. kr. årligt med henblik på finansieringen af det støttede boligbyggeri (ekskl. byfornyelse). De løbende bidrag som følge af én udlånsårgang (indekslån) udgør ved nuværende rente cirka 7-8 mio. kr. det første år.

Spm. nr. S 818

Til *justitsministeren* (9/3 94) af:

Kirsten Jacobsen (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvorledes det går med politiets og anklagemyndighedens undersøgelse af eventuel insiderhandel i forbindelse med Himmerlandsbankens konkurs?«

Foreløbigt svar (16/3 94):

Justitsministeren (Erling Olsen):

Justitsministeriet har til brug ved besvarelsen af spørgsmålet anmodet Statsadvokaten i Aalborg om en udtalelse.

Når udtalelsen foreligger, vil Justitsministeriet vende tilbage til sagen.

Spm. nr. S 819

Til *socialministeren* (9/3 94) af:

Kirsten Jacobsen (FP):

»Vil ministeren i en opgørelse (skema) vise, hvorledes, hvordan og hvornår kommunerne har tilbagebetalt ulovligt opkrævede kostpenge i forbindelse med midlertidigt ophold på plejehjem?«

Begrundelse

Der henvises til artikel i Morgenavisen Jyllands-Posten den 16. februar 1994.

Svar (16/3 94):

Socialministeren (Yvonne Herløv Andersen):

Som det fremgår af min besvarelse i dag af spørgsmål 77 stillet af Folketingets Socialudvalg (Alm. del – bilag 293), er hverken Socialministeriet eller Kommunernes Landsforening i besiddelse af oplysninger, der kan belyse, hvorledes, hvordan og hvornår kommunerne har gennemført tilbagebetaling af uretmæssigt opkrævet betaling for midlertidige døgnophold i plejehjem efter bistandslovens kap. 16 forud for den 1. juli 1991.

Det bemærkes i øvrigt, at Socialministeriet ikke – således som det fremgår af den vedlagte artikel i Jyllands-Posten den 16. februar 1994 – har foreslået, at de berettigede eller deres pårørende selv skal henvende sig til kommunerne for at gøre krav gældende. Socialministeriet har i et brev af 1. oktober 1992 til samtlige kommuner m.v. orienteret om Socialministeriets fortolkning af hjemmelsgrundlaget og på denne baggrund opfordret »de komuner, der har opkrævet betaling for midlertidige døgnophold i plejehjem i strid med reglerne i bistandslovens §§ 84 og 85, til at foretage en fornyet beregning af betalingen efter disse regler og herefter foranledige tilbagebetaling af beløb, der måtte være opkrævet uden hjemmel i de dagældende regler.«

Socialministeriet kan i det hele henvise til vedlagte besvarelse af spørgsmål 77 og 78 stillet af Folketingets Socialudvalg (Alm. del – bilag 293). (Ikke optrykt her).

Spm. nr. S 816

Til *sundhedsministeren* (8/3 94) af:

Karen Højte Jensen (KF):

»Hvad agter ministeren at sætte i værk for at sikre, at også de mindre sygehuse i landet er bemanded med et tilstrækkeligt antal læger, så patienterne får en forsvarlig behandling?«

Begrundelse

I en artikel i Politiken den 1. marts 1994 fremføres det, at læger på landets mindre sygehuse i visse tilfælde arbejder op til en måned i træk uden fridage, samt at de ofte kan have en arbejdsuge på 80 timer. Dette skyldes, at det kan være vanskeligt for landets mindre sygehuse at skaffe den tilstrækkelige arbejdskraft.

Svar (16/3 94):

Sundhedsministeren (Torben Lund):

Der er ikke generel lægemangel i Danmark, men der er en tendens til, at lægerne bliver længere tid på universitetssygehuse, end hvad der er nødvendigt for deres uddannelse. Det betyder, at de mindre sygehuse og sygehuse langt fra universitetsbyerne i perioder kan have svært ved at tiltrække det ønskede antal læger.

Sundhedsstyrelsen er i samarbejde med sygehuskommunerne og Lægeforeningen i gang med at undersøge problemets omfang samt mulighederne for at afhjælpe problemet.

En løsning skal under alle omstændigheder ses i sammenhæng med gennemførelsen af faststillingsreformen, der vil omdanne en betydelig del af uddannelsesstillingerne til faste stillinger. En sådan udvikling vil betyde, at lægerne ikke i samme omfang som nu kan blive i uddannelsesstillinger på universitetssygehuse.

Spm. nr. S 796

Til *skatteministeren* (3/3 94) af:

Kirkegaard (KF):

»Hvad er begrundelsen for, at en virksomhed som Legoland, der som turistattraktion spiller en stor rolle for det danske turisterhverv, ikke i lighed med andre momsregistrerede virksomheder kan få refunderet indbetalt afgift i henhold til lov om ledningsført vand?«

Begrundelse

I et bilag til det den 19. maj 1993 fremsatte lovforslag nr. L 303 (Forslag til lov om ledningsført vand (folketingsåret 1992-93)) er der nævnt en række liberale erhverv, hvis afsætning af ydelser ikke giver anledning til tilbagebetaling af vandafgift. Der synes ikke at være en logisk begrundelse for herunder at medtage turistattraktioner af den i spørgsmålet nævnte karakter.

Svar (14/3 94):

Skatteministeren (Stavad):

Ved at pålægge erhvervslivet grønne afgifter får virksomhederne incitament til miljørigtig adfærd. Hvis det kun er husholdningerne, der

[Skatteministeren]

skal betale grønne afgifter, er der risiko for, at relativt billige besparelser ikke gennemføres i erhvervene. Samtidig må erhvervslivets betaling af grønne afgifter ikke betyde, at konkurrenceevnen forringes.

En række virksomheder, herunder forlystelser, kan, ligesom det er tilfældet for elafgiften, ikke få vandafgiften refunderet.

Listen over sådanne virksomheder blev oprindelig udarbejdet i 1979 i forbindelse med en ændring af el-afgiftsloven. Ved udarbejdelsen søgte man så vidt muligt at undgå at påvirke erhvervslivets konkurrenceevne.

Selv om jeg umiddelbart antager, at vandafgiften ikke er en særlig belastning for Legolands konkurrenceevne, er det min hensigt at lave en generel undersøgelse og vurdering af de eksisterende godtgørelsesordninger, herunder godtgørelsesordningerne for el- og vandafgift, når embedsmandsudvalget vedrørende grønne afgifter og erhvervene har færdiggjort sit arbejde. En sådan vurdering må tage udgangspunkt i såvel miljømæssige aspekter som erhvervslivets konkurrenceevne.

Spm. nr. S 804

Til skatteministeren (4/3 94) af:

Kirkegaard (KF):

»Hvad agter ministeren at gøre for at undgå, at skattereformens regler om firmabiler generer politiets opklaringsarbejde og forhindrer politiet i en rationel tilrettelæggelse af arbejdet?«

Begrundelse

I Morgenavisen Jyllands-Posten den 5. marts 1994 beskriver kriminalinspektør Ib Toldbod, hvordan de nye regler kommer til at genere politiets daglige arbejde, idet kørsel i tjenestebil til hjemadressen udløser beskatning som privat kørsel, selv om der reelt er tale om tjenestekørsel, og selv om det i en række situationer er vitalt for arbejdet, at tjenestebilen er placeret på hjemadressen.

Svar (16/3 94):

Skatteministeren (Stavad):

Af begrundelsen til spørgsmålet fremgår, at spørgsmålet stilles med udgangspunkt i en artikel i Jyllands-Posten af 5. marts 1994, hvor

kriminalinspektør Ib Toldbod kommenterer betydningen af reglerne om beskatning af fri bil for politiet. Ib Toldbod kommenterer den situation, at en kriminalassistent i tjeneste tager en tjenestebil med hjem med henblik på hurtig udrykning til et gerningssted.

Ved cirkulære nr. 202 af 13. december 1993 om beskatning af personalegoder er der nærmere gjort rede for, hvornår der skal ske beskatning af en fri bil.

Kørsel mellem hjem og arbejdsplads er som udgangspunkt privat kørsel, og kørslen udløser beskatning af fri bil, hvis kørslen foretages i en bil stillet til rådighed af arbejdsgiveren.

Af føromtalte cirkulære punkt 2.4.5.7. fremgår, at der i visse tilfælde kan køres mellem hjemmet og arbejdspladsen, uden at det udløser beskatning af fri bil.

Betingelserne er, at den pågældende skal have vagt fra hjemmet til »uvisse adresser« uden for normal arbejdstid, og at kørslen må forventes at kunne henføres under ligningslovens § 9 B, dvs. kørsel til skiftende arbejdssteder.

Under disse forudsætninger vil det være muligt for en kriminalassistent på vagt at tage en tjenestebil med hjem og at køre direkte fra hjemmet til gerningsstedet, uden at det udløser beskatning af fri bil.

Jeg mener, at der hermed også er taget behørigt hensyn til de særlige forhold, der gælder for politiet.

Spm. nr. S 780

Til justitsministeren (28/2 94) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Vil ministeren tage initiativ til, at det gøres til en straffelovsovertrædelse erhvervsmæssigt at opfordre nogen udlænding til at indvandre til Danmark eller direkte eller indirekte bistå nogen udlænding med at søge ophold her i landet?«

Begrundelse

Der er inden for den seneste tid foregået en øget illegal immigration til Danmark, og en del af denne immigration er efter de foreliggende oplysninger iværksat med økonomisk vinding for øje. Der er her tale om en skadelig erhvervsmæssig aktivitet, der bør være afdækket ved strafsanktioner, jf. borgerlig straffelovs 22. kapitel om bl.a. skadelig erhvervsvirksomhed.

[Pia Kjærsgaard]

Det har i andre europæiske lande været fremhævet, at politiet er blevet opmærksomt på ulovlig rejsebureauvirksomhed, der helt eller delvis er etableret med det formål for øje at opnå økonomisk vinding ved at forberede, planlægge, sælge og gennemføre rejser til ulovlige immigranter.

Her i landet må det antages, at en del af de ulovlige indvandrere og også en del asylansøgere har betalt deres rejse til Danmark til rejsearrangører, der har specialiseret sig i salg af rejser af denne karakter. Ved den nylige landing ved Køge af et stort antal flygtninge blev der af danske og svenske myndigheder givet udtryk for, at rejserne var arrangeret af russiske eller andre udenlandske kriminelle grupper med tilknytning til den internationale mafia.

Hvis myndighederne har ret i denne antagelse, vil det lette både det politimæssige efterforskningsarbejde og den efterfølgende strafforfølgning i denne og fremtidige sager af lignende art, at der ikke hersker tvivl om, at det realiserede gerningsindhold er omfattet af borgerlig straffelov, uanset om dele af handlingen er udført uden for landets grænser.

Svar (15/3 94):

Justitsministeren (Erling Olsen):

Efter udlændingelovens § 59, stk. 3, er der hjemmel til at straffe den, som forsætligt bistår en udlænding med ulovligt at indrejse eller opholde sig her i landet. Straffen er bøde, hæfte eller fængsel indtil 1 år og 6 måneder. Efter udlændingelovens § 59 a kan den, der bringer en udlænding her til landet, straffes med bøde, hvis udlændingen ved indrejse i Danmark ikke er i besiddelse af fornøden rejselegitimation og visum.

Udlændingeloven gør det således muligt her i landet at straffe de menneskesmuglere, der hjælper udlændinge til ulovlig indrejse og ophold i Danmark.

Jeg mener ikke, at det vil være en god idé herudover at kriminalisere selve det at opfordre nogen til at indvandre til Danmark eller at bistå nogen udlænding med at søge ophold her i landet.

For det første skal vi være forsigtige med at strafbelægge rene ytringer, herunder de opfordringer, der nævnes i spørgsmålet.

For det andet vil et straffebud, der retter sig mod dem, der erhvervsmæssigt bistår en udlænding med at søge ophold her i landet, også omfatte aktiviteter, der er helt anerkendelsesværdige. Som eksempel kan nævnes en virksomhed, der bistår en medarbejder med at søge opholdstilladelse som specialist her i landet, eller en advokat, der repræsenterer en flygtning under asylsagen.

Hertil kommer så for det tredje, at de udenlandske kriminelle grupper, der nævnes i spørgsmålets begrundelse, og som straffereglen især skal rette sig imod, næppe i praksis vil kunne straffes her i landet. Det skyldes dels, at de pågældende befinder sig i udlandet, dels at handlinger begået uden for landets grænser af personer, der ikke er danske statsborgere eller bosat her, efter gældende ret kun kan strafforfølges i begrænset omfang, jf. straffelovens §§ 8 og 9. Jeg finder ikke, at de i spørgsmålet nævnte aktiviteter – der som nævnt kan være helt anerkendelsesværdige – er af en sådan karakter, at der er grundlag for ved lov at udvide dansk jurisdiktionskompetence til at omfatte de nævnte forhold begået af udlændinge i udlandet. Sådan lovgivning må forudsætte, at der foreligger nogle helt særlige behov for retshåndhævelse, der kan begrunde, at straffelovens almindelige regler fraviges.

Blandt andet af disse grunde finder jeg ikke anledning til at søge straffeloven ændret som anført i spørgsmålet.

Spm. nr. S 733

Til *udenrigsministeren* (21/2 94) af:

Kirsten Madsen (FP):

»Vil udenrigsministeren oplyse, med hvilken begrundelse traktatretten skal ændres, jf. beslutningsforslag nr. B 48, således at den også omfatter internationale organisationer, hvilket ifølge bemærkninger til beslutningsforslag nr. B 48 indebærer, at der bliver traktatret mellem stater og internationale organisationer eller mellem internationale organisationer indbyrdes?«

Begrundelse

I bemærkningerne til B 48 står, at beslutningsforslaget ikke indebærer yderligere kompetence til internationale organisationer, end de i forvejen har. Der er derfor ingen grund til

[Kirsten Madsen]

at ændre på traktatretten, således at den omfatter internationale organisationer.

Svar (11/3 94):

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen):

Konventionen af 21. marts 1986 om traktatretten mellem stater og internationale organisationer eller mellem internationale organisationer indbyrdes har ikke til formål at ændre traktatretten eller i øvrigt at skabe ny traktatret, men derimod at ændre i retsgrundlaget herfor, nemlig fra at være baseret på folkeretlig sædvane til at få hjemmel i en traktat herom.

Konventionen må således ses som endnu et led i De Forenede Nationers arbejde for folkerettens udvikling og kodifikation, et arbejde, der bl.a. har udmøntet sig i Wienerkonventionen om traktatretten fra 1969. Denne konvention tog imidlertid alene sigte på traktatforholdet mellem stater, hvorimod spørgsmålet om traktater afsluttet mellem stater og internationale organisationer eller mellem disse indbyrdes blev udsendt til senere behandling. Den nu foreliggende konvention indebærer dermed en naturlig udbygning af og supplement til Wienerkonventionen om traktatretten fra 1969.

Konventionen indebærer alene en retlig fastlæggelse af spørgsmålet om traktaters indgåelse m.v. mellem stater og internationale organisationer eller mellem disse indbyrdes. I henhold til den gældende folkeretlige sædvaneret antages internationale organisationer at have den kompetence til at kunne indgå traktater, som er fastsat i forbindelse med deres oprettelse og i deres egne interne regler. Det er ikke konventionens formål at foretage regulering af de internationale organisationers traktatkompetence, men alene at fastlægge de nærmere regler for udøvelse af den kompetence, de allerede har.

Spm. nr. S 792

Til *justitsministeren* (3/3 94) af:

Thor Pedersen (V):

»Hvad har ministeren gjort for at sikre bevismateriale indhentet hos de egyptiske myndigheder til brug for mulig retsforfølgning i Danmark af egypteren Talat Fouad Kassem og vurdering af mulig domfældelse for mordet på præsident Sadat?«

Svar (15/3 94):

Justitsministeren (Erling Olsen):

Justitsministeriet har ikke modtaget en anmodning fra de egyptiske myndigheder om at udlevere den pågældende eller at overtage retsforfølgningen mod den pågældende for strafbare forhold begået i Egypten.

Der har derfor ikke været anledning for Justitsministeriet til at foretage særlige skridt med henblik på at indhente bevismateriale fra de egyptiske myndigheder.

Spm. nr. S 793

Til *justitsministeren* (3/3 94) af:

Thor Pedersen (V):

»Vil ministeren oplyse den samlede ressourceanvendelse i kroner i PET m.v. i forbindelse med overvågningen af egypteren Talat Fouad Kassem?«

Svar (15/3 94):

Justitsministeren (Erling Olsen):

Rent bortset fra at det i praksis ikke lader sig gøre at foretage en sådan opgørelse over PET's ressourceforbrug på enkelte sager, finder jeg principielt at måtte afstå fra at udtale mig nærmere om omfanget af PET's indsats i konkrete sager.

Spm. nr. S 784

Til *arbejdsministeren* (2/3 94) af:

Helge Sander (V):

»Finder ministeren det rimeligt, at Arbejdstilsynet under henvisning til arbejdsmiljølovens § 76, stk. 2, skaffer sig adgang til private hjem, hvor der foregår husligt eller tilsvarende arbejde f.eks. udøvet af kommunale hjemmehjælpere eller medarbejdere fra hjemmeservice?«

Begrundelse

I henhold til arbejdsmiljølovens § 76, stk. 2, kan Arbejdstilsynet uden retskendelse – eventuelt med politiets bistand – skaffe sig adgang til private arbejdssteder »i det omfang, det er påkrævet«. Uanset den fornødne retshjemmel er det utvivlsomt en rettighed, der skal forvaltes med den allerstørste forsigtighed, medmin-

[Helge Sander]

dre der foreligger en konkret klage, arbejdsulykke el.lign.

Ud over hensynet til boligens ukrænkelighed (grundlovens § 72) er der også hensynet til, at Arbejdstilsynets virksomhed skal udøves under former, der ikke i befolkningen sætter spørgsmålstejn ved institutionens seriøsitet, ja måske endog får borgerne til at trække på smilebåndet.

Der kan her henvises til to forhold, der har været omtalt i dagspressen. Dels en sag om en pensioneret skolelærer, der blev anholdt af politiet og lagt i håndjern i forbindelse med, at Arbejdstilsynet ønskede ham sigtet for overtrædelse af sikkerhedsreglerne, mens han personligt reparerede sit eget tag på en privat bolig. Dels en sag om de restriktioner, der gælder, når selvstændige landmænds børn benytter selvkørende græsslåmaskiner på stuehus-havens græsplæne.

Svar (17/3 94):

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Jeg kan oplyse, at ifølge arbejdsmiljølovens § 72, nr. 6, har Arbejdstilsynet bl.a. til opgave at påse, om loven og de forskrifter, der gives med hjemmel i loven, overholdes. Arbejdstilsynets § 76, stk. 2, sikrer, at Arbejdstilsynet i det omfang, det er påkrævet, uden retskendelse – eventuelt med politiets bistand – kan skaffe sig adgang til private arbejdssteder.

Jeg finder det derfor rimeligt, at Arbejdstilsynet har mulighed for at få adgang til private arbejdssteder for at føre tilsyn. Jeg finder det dog væsentligt, at bestemmelsen i arbejdsmiljøloven forvaltes under skyldig hensyntagen til den enkelte borger. Direktoratet for Arbejdstilsynet har oplyst, at adgangen bliver forvaltet med den allerstørste forsigtighed, medmindre der foreligger en konkret klage, en arbejdsulykke eller lignende.

Ud over hensynet til boligens ukrænkelighed (grundlovens § 72) er der også hensynet til, at Arbejdstilsynets virksomhed udøves under former, der ikke i befolkningen sætter spørgsmålstejn ved institutionens seriøsitet.

Arbejdstilsynet er opmærksom på, at der ved tilsyn med arbejde, der udføres i en borgers private hjem, må tages specielle hensyn til beboeren af det pågældende hjem. Ved tilsyn på hjemmeplejeområdet har dette hensyn, fordi det drejer sig om ældre og/eller handicap-

pede beboere, særlig vægt. Det er desuden et område, hvor der er dokumenteret et stort antal skader, hvorfor der er taget en række initiativer.

Direktoratet for Arbejdstilsynet har udstedt en AT-cirkulæreskrivelse (nr. 9/1993), som angiver særlige retningslinjer for de tilsynsførende ved tilsynsbesøg på hjemmeplejeområdet.

I praksis retter Arbejdstilsynet henvendelse til arbejdsgiveren, dvs. kommunen, når der påtænkes tilsynsbesøg i private hjem for bl.a. at vurdere arbejdsmiljøforholdene for ansatte i hjemmeplejen.

Tilsynsbesøg aflægges sammen med en repræsentant for kommunen. Såfremt en borger modsætter sig tilsynsbesøg, vil Arbejdstilsynet forsøge at finde andre løsninger. Direktoratet har dog oplyst, at man ikke er bekendt med tilfælde, hvor en borger, som har hjemmehjælp el. lign., har nægtet Arbejdstilsynet adgang.

For så vidt hjemmeservice, er området endnu så nyt, at Arbejdstilsynet ikke har nogen praksis på området, men Arbejdstilsynet kan føre tilsyn med arbejdet i henhold til arbejdsmiljøloven på samme måde som ved andet arbejde.

Sammenfattende finder jeg det således rimeligt, at Arbejdstilsynet skaffer sig adgang til private hjem, når der udføres arbejde, som er omfattet af arbejdsmiljøloven.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 78:

Forslag til folketingsbeslutning om ophævelse af CO₂-afgifterne med tilhørende tilskudsordninger og justering af energiafgifterne.

Af Peter Hansen-Nord (V), Flemming Hansen (KF) og Kim Behnke (FP) m.fl.
(Fremsat 15/3 94).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Skatteministeren (Stavad):

I december 1991 vedtog Folketinget CO₂-pakken. De forskellige elementer fik virkning igennem 1992 og 1993.